Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ...21-hээ гарана | № 263 (14068) | 1975 оной ноябриин 8, суббото | Сэн 2 мүнгэн.

Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунис партиин хүтэлбэрээр—коммунизмын илалта тээшэ урагшаа!

КОММУНИС БАЙГУУЛАЛТЫН ШЭНЭ ИЛАЛТАНУУД ТЭЭШЭ

...Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ...хүнүүд политиче... далай ехэ дэбжэл... байдалда уттажа ...Түгэсхэлэй жэлэй ба ...дэхи табан жэ... даабаринуудые ...гаар бэелүүлнэ. ...XXV съездые нэ...тойгоор угтахын социалис мүрысөөн ...н далайсатай бо...дүүдэй ороной ...арадтай хамта тү...эй бүхы хүн тү... энэ гайхамшагта ...тэмдэглэжэ байна. Советскэ Союз эб найрамдалай ба дэбжэлтын тугшан болоо.

Советскэ Союзай Коммунис парти, нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитет КПСС-эй XXIV съезд дээрэ hайшаагдан абтаhан эб найрамдалай программые шууд сэхээр, аша үрэ ехэтэйгээр бодото дээрэнь бэелүүлжэ байна. Энэнь совет арадта амгалан ба зохёохы ажалай, ажабайдалай таатай hайн эрхэ байдал байгуулна, эб найрамдал саашадань бэхижүүлхэ, уласхоорондын шахардуу байдал hулаpуулха арга олгоно.

Заншалай ёhoop ноябриин 6-да, hайндэрэй урда тээхэнэ, Кремльдэхи Съезднүүдэй ордон дотор үйлэдбэриин түрүүшүүл, министерствэнүүдэй ба албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, эрдэм болон соёлой ажал ябуулагшад, Совет Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэд, Москва шадарай ажалшад сугларба. Агууехэ Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ойдо зорюулагдаhан Москвагай ажалшадай депутадуудай Соведэй ба КПСС-эй городской комитедэй баярай суглаан эндэ болоо.

Нүхэд **Л. И. Брежневые, Ю. В. Андроповые, А. А. Гречкые, В. В. Гришинине, А. А. Громыкые, А. П. Кириленкые, А. Н. Косыгинине, Ф. Д. Кулаковые, К. Т. Мазуровые, А. Я. Пельшые, Н. В. Подгорные, Д. С. Полянскиние, М. А. Сусловые, П. Н. Демичевые, Б. Н. Пономарёвые, М. С. Соломенцевые, Д. Ф. Устиновые, В. И. Долгих, И. В. Капитоновые, К. Ф. Катушевые** суглаанда хабаадагшад нэрьемэ, удаан замхашагүй альга ташалгаар угтаба.

Вьетнамай Ажалшадай партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Ле Зуан, бусад аха дүү хэдэ хэдэн партинуудай хүтэлбэрилэгшэд эдээнтэй хамта президиумдэ ерээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэнэрэй орлогшонор, СССР-эй Верховно Соведэй палатануудай түрүүлэгшэнэр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүд, Коммунис партиин ветеранууд, ниислэл хотын совет, партийна ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд, СССР-эй лётчигууд-космонавтнууд, хотын солото хүнүүд мүн лэ президиумдэ ерэбэ.

Тэрэшэлэн гадаадаhаа ерэhэн олон тоото айлшад, гадаадын дипломадууд заседаанида хабаадаа.

Баярай суглаае Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ В. Ф. Промыслов нээбэ.

СССР-эй гүрэнэй гимн зал дотор ханхинан зэдэлээ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ **А. Я. Пельше** сугларгашадай зүрхөө халуунаар угтагдан, элидхэл хээ.

* * *

Баярай суглаан дүүрэбэ. Манай Эхэ ороной гүрэнэй гимн ирагуу hайханаар зал дотор дахинаа зэдэлбэ.

Удаа тээнь hайндэрэй концерт боложо, ехэ амжалтатайгаар үнгэрөө. Энээндэ Коммунис партиин ба Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд байлсаа.

ЛЕНИНЭЙ ХАРАА ШУГАМААР— ОКТЯБРИИН ТУГ ДОРО

...уехэ Октябриин социалис революциин 58-дахи жэлэй ойдо зорюулагдажа, ...5 оной ноябриин 6-да Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо болоhон баярай суглаан дээрэ нүхэр А. Я. ПЕЛЬШЫН хэhэн элидхэл

...нүхэдүүд!

...хүндэтэ айлшад!

...орон Агууехэ Ок... социалис революци — эгээн хүндэтэ ... бүмбэрсэг дэлхэйн ... ажалшадай зүрхэ ... эгээл дүтын hайн... тэмдэглэжэ байна.

...түүхын ябасада ...ехэ нүлөө үзүүл... ...ари ехэ үйлэ хэ... ...ёhoop 58 жэл үн... ...мүнөөдэр, энэ баяр ...үедэ, бидэ бүгэдын ...бриин инаг дура..., тэрэ революциин ...улагша, эмхидхэгши ...имир Ильич Ленинэй ...эли тодоор хараг... ...ябриин мартагда... ...дэ болон зурагууд hанагдана: Смольно, үльгэр домогто ороhон «Аврора», буу зэбсэгтэй хүдэлмэришэд болон матросууд, Үбэлэй ордондо добтолго гэхэ мэтэ.

Олониитын дунда олон жэлэй туршада эрэлхэг зоригтойгоор, эсэшэ сусашагүйгөөр ажал ябуулhан Коммунис партяар бэлэдхэгдэhэн, жагсаагдаhан хүдэлмэришэн анги большевигүүдэй уряагаар эрэлхэг зоригтойгоор восстанида бодожо, политическэ засагаа хүсэдөөр абаа hэн. Социальна талаараа гүнзэгы ехэ, хуушан дэлхэйе үндэhөөрнь hандараахан пролетарска революци болоо бэлэй. Мүлжэлгэтэ байгуулалтада дотоодын контрреволюцишье, гадаадын интервенцишье туhалжа шадаагүй. Шэрүүн шанга тэмсэл хэжэ, арад Соведүүдэй республикые хамгаалаа, Октябриин туйлалтануудые абараа. Бүхэдэлхэйн түүхын шэнэ хуудаhан нээгдээ. Октябриин агууехэ хэрэг дэлхэйе революционно ёhoop шэнэдхэн хубилгахын хэрэг болохо заяатай байгаа. Түүхын шалгалта гараад, диилдэшэгүй хүсэеэ харуулаад, Октябриин хэрэг бусад арадуудые социализм байгуулгада зоригжуулаа. Пролетариадай ангиин тэмсэлдэ бүри ехэ этигэл найдабари түрүүлээ, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе зоригжуулаа, эб найрамдалай, демократиин, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ элсүүлхы түгэс хүсэн болоо hэн.

Эгээл тиимэ дээрэhээ манай мүнөөдэрэй hайндэр гүнзэгы интернациональна hайндэр болоно. Таанадые, таанадаар дамжуулан бүхы совет хүнүүдые, харин оронуудай манай ханинарые, коммунизмын, эб найрамдалай, хүн түрэлтэнэй зол жаргалай үзэл бодолые хүндэлдэг бүхы хүнүүдые партиин Центральна Комитедэй, ЦК-гай Политбюрогой, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын үмэнэhөө Агууехэ Октябриин социалис революциин 58-дахи жэлэй ойгоор дашарамдуулан, үнэн зүрхэнhөө амаршалхыемни зүбшөөгыт.

Октябриин мүнөө жэлэй ой онсо өөрсэ шэнжэтэй, онсо удха шанартай юм. Энэ ушар бүхы юумэнhээ эли болоно. Парти болон арад манай ниитын ажабайдалай шухалын шухала үйлэ хэрэг болохо КПСС-эй XXV съездые угтахаар бэлдэжэ байна. Ленинэй захяагай ёhoop съезд үнгэрhэн табан жэлэй туршада манай арадай хэhэн асари ехэ, зохёон байгуулхы ажал ябуулгын дүнгүүдые, олдоhон дүршэлые согсолхо, коммунизм тээшэ совет обществын дабшаха шэнэ хараа түсэбүүдые, партиин, гүрэнэй гадаадын политическэ ажал ябуулгын гол шэглэлнүүдые тодорхойлхо байна.

Агууехэ Ленинэй табиhан бата бэхи үндэhэ hуури дээрэ совет социалис общество ажабайна, хүгжэнэ, бэхижэнэ, хүсэ ехэтэй болоно. Тиимэ үндэhэ hууринь гэбэл, парти арад хоёрой бата нэгэдэл болоно.

Он жэлнүүд, хэдэн арбаад жэлнүүд үнгэрнэ. Шэнэ үетэн ажабайдалай харгыда гаража, энэ агууехэ нэгэдэлэй илалта түгэс туг доро жагсана. Энэ нэгэдэл эбдэршэгүй, диилдэшэгүй. Тэрэ хадаа Октябриин революциин үзэл сурталай, шэнэ шэнэ илалтануудай эрхэ нүхэсэл мүн.

1. Зохёон байгуулхы ажал ...уулгын революционно дэлисэ

...hайндэр бүхэн ...эгэ алхам урагшаа ...эр гэдэргээ эрье... ...н замаа харадаг, ...Агууехэ революци... ...н бүхы юумые зү... ...э байдагбди. Тү... ...алис гүрэнэйнгөө ...р 58 жэлэй ойе со... ...баяр баясхалан... ...политическэ, ажа... ...ехэ дэбжэлтын ...далда угтажа бай... ...н жэл КПСС-эй ...зүб ба аша үрэ ...hанай шэнэ гэр... ...хараа. Тэрэ поли... ...арадай үндэhэн ...лтэдэ бүрин ха... ...жэ үшөө, үшөө ...талаа. КПСС эй ...съездын, пар... Централь... ...дэй олон талын ...а бүхы совет хү... ...hөө нэгэн hана... ...гэдэ, hайшаалда ...байhанинь тон ...арад Ленинскэ ...рэнэй Центральна ...ЦК-гай Гене... ...ретарь нүхэр Лео... ...Брежневэй тол... ...КПСС-эй ЦК... ...өөрэ тойрон, бү... ...жагсана.

...сусашагүй хүсэл... ...э, дотоодын бо... ...шиидхэлгэдэ... эб найрамдалда дуратай гадаадын политикые амжалтатайгаар ябуулха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа үгэдэг нүхэр Брежнев партиин хэрэгтэ, Октябриин хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхээр алба хэхэ эли тодо үльгэр жэшээ бидэндэ харуулна.

Нүхэдүүд!

В. И. Ленинэй урид хараалhанай ёhoop, пролетарска революци ажалша үргэн олониитые зохёон байгуулхы ажалда зоригжуулаа. Арад олониитын бэлиг талаан булаг шэнги хүсэтэйгөөр, сүлөөтэйгөөр бурьялан урдаа, тиигэжэ энээнэй ашаар ниитын хүгжэлтэ хурдан түргэнөөр урагшаа дабшаа. Түүхын зүгhөө харахада, богонихон болзорой туршада совет арад капитализмые усадхажа, түгэс хүгжэнги социалис общество байгуулаа. Мүнөө манай орон экономическа, культурна, научно-техническэ дэбжэлтын түрүү зэргэдэ гаранхай. Коммунизмын замаар тэрэ бата найдамтайгаар дабшана!

Эмхидхэл ехэтэй, жагсаалтай байнаа, мүлжэшэдгүйгөөр ажахыгаа эрхилжэ шадаха байhанаа манай ажалшадай [illegible] шадал ажал хэрэг дээрэ [illegible] харуулаа. Коммунис партиин хүтэлбэри доро тэдэнэр социализмын асари ехэ байшан бодхоогоо. Тэрэнэй бата бэхинь үе сагаар, шэрүүн шанга тулалдаануудаар шалгагдаа. Совет социалис гүрэн саашадаа ямаршье туршалга дабажа гараха шадалтай юм!

Немец фашизмые, япон империализмые илаhан илалтын 30 жэлэй ойе энэ жэл тэмдэглэhэн ушар тэрэ илалтын түүхэтэ удха шанарые, социализмын асари ехэ булюу hайнине, Октябриин революциин Эхэ ороной агууехэ үүргые шэнэ хүсэтэйгөөр баталан харуулаа. Империализмын эгээн ээрхэг түримхэй хүсэнүүдтэй үхэлэй тэмсэл хэжэ, манай арад Эсэгэ оронойнгоо нэрэ хүндые, эрхэ сүлөөе хамгаалхаhаа гадна, мүн дэлхэйн хүгжэлтые хамгаалаа. Манай ороной хүтэлбэрилхы парти — Коммунис парти национальна, интернациональна зорилгонуудые, хүн түрэлтэнэй зорилгонуудые шиидхэжэ шадаха байhанаа, hайн hайхан [illegible] ... аюулнаа абарагдаа hэм.

Зохёон байгуулхы анги— пролетариат hандаргахын тула бэшэ, харин зохёон байгуулхы, сүлөөтэ ажал хэхын, материальна болон оюун ухаанай баялигуудые арьбадхахын, зүбөөр хубаарилхын тула засагаа гартаа абаhан юм. «Засагаа гартаа абаhанай hүүлээр пролетариадай эгээн гол шухала, үндэhэн шухала хэрэг гэхэдэ, продуктнуудые бүри ехээр гаргадаг болохо, обществын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые туйлай ехээр хүгжөөхэ ябадал болоно»—гээд В. И. Ленин заагаа hэн.

Тэрэ сагhаа хойшо арадай ажахые бүхы хэмжээгээр хүгжөөлгэ манай бүхы политикын гол шухала шэглэл болонхой. Тэрэнэй ашаг үрэнь эли тодо. Ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүд хэмжээлэшэгүй ехээр ургаа. Национальна гол баялиг — үйлэдбэриин гол фонднууд Совет засагай жэлнүүдэй үедэ 32 дахин ехэ боложо, 800 миллиард шахуу түхэригэй сэнтэй юм.

Бидэнэр манай арадай ажахын хурдан түргэн ургалтын эхэ үрэ дүнгүүдтэ дадашанхай гэшэбди. Зүгөөр бодомжолоод, сасуулаад үзэхэдэ, гайхахаар байха. Үнэхөөрөө тиимэ. Октябриин hүүлээрхи 58 жэлэй туршада промышленна продукци бүтээн гаргалга 203 дахин ехэ болоо. Мүнөө манайда дэлхэйн бусад ямаршье оронhоо ехэ нефть абтана, шэрэм, булад, цемент, минеральна үтэгжүүлгэ, трактор, пумаажан ба ноохон бүд, арhан гутал, саахар, hүн, тоhон үйлэдбэрилэгдэнэ.

Промышленна продукци гаргаха асари ехэ зорилгонууд шиидхэгдээ. Мүнөө нэгэ сүүдхын туршада 1955 оной иимэл болзортой сасуулхада, гурба дахин ехэ булад хайлуулагдана, 7 дахин ехэ нефть абтана.

Россие электрижүүлхэ тухай В. И. Ленинэй хүсэлые совет хүнүүд бэелүүлээ. Жэлэй туршада триллионhоо дээшэ киловатт-час электрын элшэ хүсэн үйлэдбэрилэгдэнэ. Мүнөө бидэнэр нэгэл үдэрэй туршада революциин урда тээхи бүхэли жэл соо абтадаг электрын элшэ хүсэ абанабди.

Эдэ тоонууд социалис үйлэдбэриин асари ехэ хэмжээе харуулхаhаа гадна, нэн түрүүн шанарай талаар болоhон гүнзэгы хубилалтануудые харуулна. Манай экономикын үндэhэ hуури, зэбсэгжэлынь революционно ёhoop шэнэдхэн хубилгагдаа. Энээнэй ашаар шанарай гүнзэгы хубилалта болоо.

Ленинэй кооперативна түсэбые бэелүүлэн, парти тараашадай үмсын гэзгэнги ажахые томо социалис үйлэдбэриин замда оруулаа. Шэнэ анги — Совет ороной колхозно тараашад бии болоо. Совет ороной хүдөө тосхоной шэнжэ шанар үндэhөөрөө хубилаа. Совет засагай жэлнүүдэй үедэ хүдөө ажахын продукци 3,4 дахин ургаа.

Ороной туйлай ёхэ, гээгдэнги районууд танигдашагүйгөөр хубилаа. Бүхы совет республикануудай ажахы наука болон техникын түрүү хубилалтануудта үндэhэлнэ, мүнөө үе сагай шэнжэтэй ажахы болонхой.

КПСС-эй XXV съездын нээгдэхэдэ, юhэдэхи табан жэлэй түсэбэй дүнгүүд хүсэдөөр гаргагдаха. Зүгөөр үнгэрhэн саг социальна ехэ дэбжэлтын, экономическа, научно-техническэ хүсэ шадалые түргөөр хүгжөөлгын, Советскэ Союзай бэеэ хамгаалха хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлгын саг болоо гэжэ мүнөө эли тодоор харагдана. Энэ хадаа коммунизмын материально-техническэ үндэhэ hуури байгуулха замай шухалын шухала шата болоо.

Түгэсхэхы жэлэй үрэ дүнгүүд баясуулна. Үнгэрhэн арба hарын туршада промышленна үйлэдбэриин ургалта нёдондо жэлэй энэ үеэр түсэб сасуулхада, 7,7 процент болоо, тиихэдэ бүхы ургалтын табанай дүрбэн хубинь ажалай бүтээсэ [illegible] гарагдаа.

(Ургэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

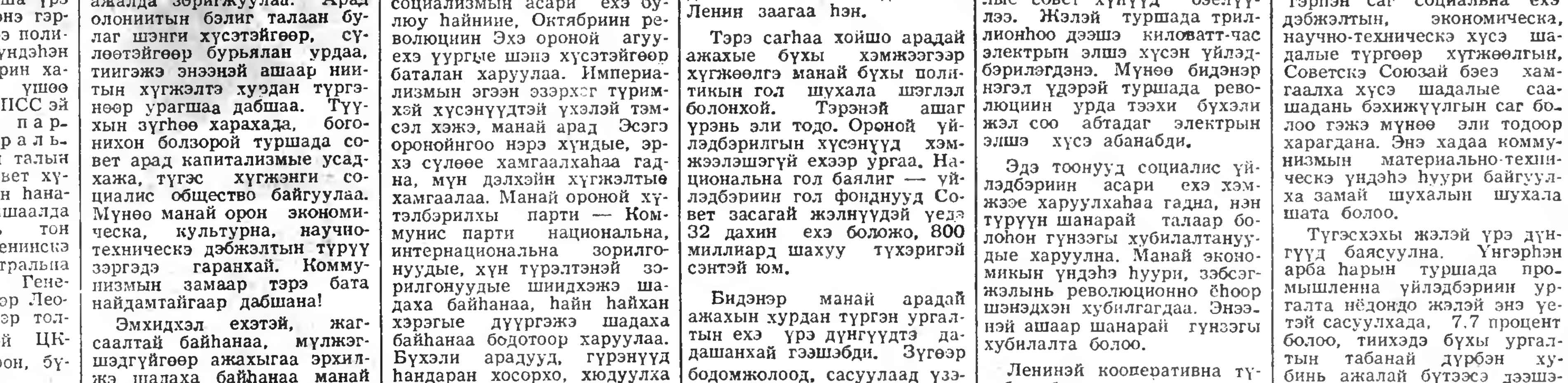

Улаан-Үдын Соведүүдэй талмай дээрэ болоhон арадай жагсаалай үедэ.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

Литература, искусство ба архитектурын талаар 1975 оной СССР-эй Гүрэнэй шангуудые олгохо тухай

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи литература, искусство ба архитектурын талаар СССР-эй Ленинскэ, Гүрэнэй шангуудые олгодог комитедэй дурадхалые КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет хаража үзөөд, 1975 оной СССР-эй Гүрэнэй шангуудые олгохоор тогтоогоо гэбэл:

1. **Абрамов** Федор Александровичта, уран зохёолшо—«Пряслины» гэжэ трилогиинь түлөө.

2. **Адамов** Леон Тиграновичта, Узбегэй ССР-эй габьяата барилгашан, **Адылов** Сабир Рахимовичта, РСФСР-эй габьяата архитектор, **Зарицкий** Борис Андреевичтэ, Узбегэй ССР-эй габьяата барилгашан, **Пурецкий** Юлий Платоновичто, **Розанов** Евгений Григорьевичто, **Турсунов** Фархад Юсупбаевичта, **Халдеев** Юрий Андреевичтэ, **Шестопалов** Всеволод Николаевичта, Узбегэй ССР-эй габьяата барилгашан **Якушев** Александр Викторовичтэ—архитекторнүүд, Узбегэй ССР-эй арадай уран зурааша **Усманов** Махмудта, Узбегэй ССР-эй габьяата барилгашан, инженер **Дудин** Краснослав Петровичто — Ташкент хотын түбэй архитектура зохёоhонойнь түлөө (1966—1974 онууд).

3. Туужа ба сценариин автор **Васильев** Борис Львовичто, СССР-эй арадай артист, сценариин автор ба режиссер **Ростоцкий** Станислав Иосифовичто, РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша, оператор **Шумской** Вячеслав Михайловичта, роль гүйсэдхэгшэ **Мартынов** Андрей Леонидовичто — «А зори здесь тихие...» гэжэ уран hайханай фильмын түлөө.

4. **Гуляев** Юрий Александровичта, СССР-эй арадай артист — 1971—1973 онуудай концертнэ программануудайнь, оперын партинуудые гүйсэдхэhэнэйнь түлөө.

5. **Кармен** Роман Лазаревичта, СССР-эй арадай артист, сценаринуудай автор ба режиссер — «Пылающий континент», «Чили. Время борьбы, время тревог», «Камарадас. Товарищи» гэжэ уран hайханай-публистическэ гурбан фильмын түлөө.

6. **Куприянов** Михаил Васильевичта, **Крылов** Порфирий Никитичтэ, **Соколов** Николай Александровичта (Кукрыникснүүд), Социалис Ажалай Геройнууд, СССР-эй арадай уран зураашад—Н. С. Лесковой «Левша» гэжэ номые зураглан шэмэглэhэнэйнь түлөө.

7. **Леонтьева** Валентина Михайловнада, РСФСР-эй арадай артистка, дамжуулгануудые хүтэлбэрилэгшэ — «От всей души» гэжэ телевизионно бүлэг дамжуулгануудай түлөө.

8. **Лупан** Андрей Павловичта, поэт — «Ноша своя» гэжэ шүлэгүүдэй номдо оруулагдаhан «Магистрали» гэжэ циклын түлөө.

9. **Маврина** (Лебедева) Татьяна Алексеевнада, уран зурааша — «Русские сказки», «Сказочная азбука», «Лукоморье», «Затридевять земель», «Ветер по морю гуляет», А. С. Пушкинэй «Сказки» гэжэ ород арадай үльгэрнүүдэй номуудые зураглан шэмэглэhэнэйнь, «Сказка, Родина, Красота» гэжэ бүлэг зурагуудайнь түлөө.

10. **Олейник** Борис Ильичтэ, поэт — «Стою на земле» гэжэ шүлэгүүдэй номойнь түлөө.

11. **Пахмутова** Александра Николаевнада, РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша, композитор — hүүлэй жэлнүүдтэ (1971—1974 онууд) зохёоhон дуунуудайнь түлөө.

12. **Покровский** Игорь Александровичта — архитектор, авторска коллективэй хүтэлбэрилэгшэ, **Болдов** Александр Борисовичта, **Климочкин** Анатолий Васильевичта, **Лисичкин** Дмитрий Александровичта, **Новиков** Феликс Ароновичто, **Саевич** Григорий Ефимовичтэ, **Свердловский** Юрий Алексеевичтэ — архитекторнүүдтэ, **Зархи** Борис Михайловичта, **Ионов** Юрий Ивановичта — инженер-конструкторнууд, **Дементьев** Сергей Тимофеевичтэ, **Келарев** Юрий Ивановичта, **Кириллов** Борис Михайловичта — инженер-барилгашад — Зеленоград хотын архитектурна бүлэг барилгануудайнь түлөө.

13. **Попков** Виктор Ефимовичтэ, уран зурааша (наhа бараhанай hүүлээр) «Размышления о жизни», «Строители Братска», «Полдень», «Бригада отдыхает», «Семья Болотовых», «Шинель отца» гэжэ бүлэг зурагуудайнь түлөө.

14. **Сучков** Борис Леонтьевичто, СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент (наhа бараhанайнь hүүлээр) — «Исторические судьбы реализма» гэжэ номойнь түлөө.

15. **Тарасов** Николай Ивановичта, РСФСР-эй габьяата артист, профессор (наhа бараhанайнь hүүлээр) — «Классический танец. Школа мужского исполнительства» гэжэ номойнь түлөө.

16. **Троепольский** Гавриил Николаевичта, уран зохёолшо — «Белый бим чёрное ухо» гэжэ туужын түлөө. (Үхибүүдтэ зорюулагдаhан литература, искусствын зохёолнуудай түлөө шан).

17. **Чекиджян** Оганес Арутюновичта, Арменин ССР-эй арадай артист, Арменин гүрэнэй академическа капеллын ахамад дирижёр ба уран hайханай хүтэлбэрилэгшэ—1971—1973 онуудай концертнэ программануудай түлөө.

18. **Яншин** Михаил Михайловичта, СССР-эй арадай артист — ССР Союзай Москвадахи М. Горькиин нэрэмжэтэ уран hайханай академическа театрта «На всякого мудреца довольно простоты» гэжэ зүжэгтэ Мамаевай, «Солодля часов с боем» гэжэ зүжэгтэ Абелиин рольнуудые гүйсэдхэhэнэй түлөө.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь Л. БРЕЖНЕВ.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. КОСЫГИН.

* * *

Ажалдаа гайхамшагта амжалта туйлаhанайнь түлөө социалис мүрысөөнэй түрүүшүүлдэ 1975 оной СССР-эй Гүрэнэй шангууд олгохо тухай, Эрдэм, техникын талаар 1975 оной СССР-эй Гүрэнэй шангууд олгохо тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолнууд манай газетын удаадахи номернуудта толилогдохо байна.

ЛЕНИНЭЙ ХАРАА ШУГАМААР-С

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

Түсэбтэ табан жэлэй үедэ промышленна продукцин хэмжээн 43 процент шахуугаар нэмэхэ байна. Энэ ямар удхатайб гэхэдэ, партиин XXIV съездын энэ шухала зүйлөөр гүнзэгы Директивэнүүд дүүргэгдэхэ байна.

Капитальна барилгын түйлай ехэ хэмжээгээр манай түсэбүүд онсо илгардаг юм гэжэ мэдээжэ. Үнгэрһэн түсэбтэ табан жэлшье нимэл шэнжэтэй байгаа. Дэлхэй дээрэ эгээн томо Красноярска гидроэлектростанци дүүрэн хүсөөрөө хүдэлжэ эхилээ. Дунда Азида эгээн томо барилгын нэгэн—Ташкентскэ ГРЭС ашаглагдаа. Саяно-Шушенскэ ГЭС-эй барилгын шухала шата дүүргэгдөө — хүсэ ехэтэй Енисей мүрэн хаагдаа. Волжскэ автомобильна завод хараалагдаһан хүсэндөө хүрөө. Металлургическа, химическа, хүнгэн промышленностиин шэнэ шэнэ баригдана ашаглагдана ороно. Нефть ба газ гаргаха олон мянган километр ута магистральна шэнэ хоолойнууд табигдаа байна. Братск — Усть-Илимскэ, Курскэ, Чимкентскэ, Джамбульскэ, Баруун Сибириин болон бусад промышленна комплексууд амжалтатайгаар хүгжэнэ. Камска автозаводой, Токтогульскэ ГЭС-эй, Байгал-Амарай түмэр замай барилга эхилээ.

Дүүрэн бэшэ табан жэлэй туршада томо промышленна 2 мянга шахуу предприяти ашаглагдаад үгтөө. Нүхэдүүд, энэ тооё — шэнэ 2 мянган завод болон фабрикануудые бодомжолоод үзэл! Үйлэдбэриин ямар ехэ хүсэн гэхэдэб, бүхэли гүрэнэй экономическа хүсэн мүн!

«Дубинушкын» сабшуур болон тачкые мэдэхэ үетэнэй амиды байһан сагта энэ тоо илангаа ехэ удха шанартай болоно.

«Дубинушка» гэжэ дуун үлөө. Манай ахаран ехэ ороной зүгһөө зүг бүхэндэ хүсэ ехэтэй индустри хүгжэнэ. Үргэн ехэ тала дайдаар һүр гэрэл һайхан галнуудаа яларуулан, городууд бодоно, электростанцинууд баригдана, нефтиин вышкэнүүд бодхоогдоно, хүүргэнүүд, түмэр харгынууд баригдана.

Манайда ерэдэг харин айлшад, ханинар гү, али юумые зүбөөр ойлгодог хүнүүд хараһан юумэнээ баясахаһаа ниоугүйгөөр нигэнэ хэлэхэнэй үсөөн бэшэ шагнадагди: «Түйлай ехэ!», «Һанааха орошогүй ехэ!», «Коммунис партитай, тэрэнэй үзэл суртал ехэ байдалдалаа, хүсэл эрмэлзэлээрээ холбоһон совет хүнүүд үзэгдөө дүүдэлгүй ехэ амжалта туйлажа шадаха байна!».

Энэ жэлэй эхиндэ жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхые, юһэдэхи табан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхые уряалжа, партиин Центральна Комитедэй партида, совет арадта хандахадань 80 гаран миллион ажалшад «Бага гаргашатай, һайн шанартай, ехэ продукци үгэхэ!» гэһэн уряа доро социалис мүрысөөндэ оролсоо һэн. Бүгэдэ арадай патриотическа хүдэлөөн мэдээжэ үрэ дүнгөө асараа, социалис экономикын ургалтые түргэдхөө. Манай Эхэ ороной түб хото — Москвагай ба Московско областиин, Октябриин революциин үлгы — Ленинградай ба Ленинградска областиин, Украинын, Белоруссиин, Азербайджанай, Киргизиин, Узбекистанай, Эстониин, Литвагай болон ороной бусад хэдэн хэдэн областьнуудай, автономито республиканудай ажалшад ехэ илалта туйлаа. Тэдэнэр промышленна үйлэдбэриин юрэнхы хэмжээе хүгжөөхэ табан жэлэй түсэбые болзорһоо урид дүүргэһэн тухайгаа түрүүлэн мэдээсээ.

Энэ жэлдэ манай орон түсэбһөө үлүүгээр 6 миллиард шахуу түхэригэй промышленна продукци нэмэжэ абаха байна. Социалис мүрысөөнэй зохёон байгуулхы хүсэн энээн. Ажалдаа коммунис ёһоор хандалгын ульгэр жэшээ харуулжа байһан үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ нэрэ хүндэ, алдар соло!

Һалхан стахановска хүдэлөөнэй 40 жэлэй ой үргэнөөр тэмдэглэгдэбэ. Тэрэнние үүсхэлшэдтэй Леонид Ильич Брежнев үнэн зүрхэнэй халуун уулзалга болоо. Стахановецууд-ветерануудые баяр ёһололой оршон байдалда хүндэлһэн ушар ажалша хүнүүдтэ партиин зүгһөө ехэ анхаралтайгаар хандадаг байһание тодорхойлно. Тэдэнэй габьяа гарһанһаа хойшо ехэ саг үнгэрөө, тиибэшье арадай ажалша дунда нигэжэ зүбөөр хэлсэдэг: һайн хэрэг хэзээдэшье мартагдадаггүй. Ленинскэ коммунис субботникуудһаа эхилжэ, олон миллион хүнүүдэй ажалай патриотизм гарһаа гарта дамжуулагдан үтгэжэ байдаг юм. Мүрысөөнэй түхэл хубилна, бүри һайжаруулха юумэн хугэбэл, ниитын хүсэеэ, [illegible] хүсэеэ [illegible]жуулхы, [illegible] ажал хэхэ, [illegible] хэл хангахаар [illegible] байдал болоно. [illegible] үйлэдбэриин [illegible]орнууд — үе сагай [illegible].

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй туршада хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ һуларшагүй анхарал хандуулагдаа. КПСС-эй XXIV съездын, партиин ЦК-гай мартын (1965 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэ түшэглэн, манай парти хүдөө ажахые мүнөө сагай индустриальна үндэһэ һуури дээрэ гаргаха удаан болзорой программа, колхоз, совхозуудые экономическа талаар саашадань бэхижүүлхэ программа бэелүүлнэ. Энэ табан жэлэй туршада ороо̄һо таряанай жэлэй дунда зэргын валовой суглуулбари наймадахи табан жэлэйхиһээ үлүүлээ. Малшад һайнаар хүдэлөө. Мал, шубуу, үндэгэ, ноо̄һо худалдан абаха табан жэлэй түсэб болзорһоо урид дүүргэгдээ. Хлопок ургуулагшад жэл бүри ехэ хлопок суглуулжа, ороноо баясуулна.

Һүүлэй жэлнүүдэй туршада хүдөө ажахын продукциин ургалта орёо байдалда туйлагдаа гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Хүдөө ажахын ажалшадта байгаали нэгэнтэ бэшэ ехэхэн, шэрүүн шанга гэжэ сэхэ хэлэлтэй туршалга тохёолдуулаа. Тэдэнэр энэ туршалгые дабаа, нэрэ хүндэтэйгөөр дабаа!

Хүдөө ажахын материально-техническэ үндэһэ һууриие бэхижүүлхэ тухай партиин, гүрэнэй эсэшэ сусашагүй оролдолго, хамтын дэмжэлгэ, бэе бэедээ туһалха ябадал, техникые зүбөөр хэрэглэлгэ, олон миллион хүнүүдэй шэн габьяата ажал байгаалиин ушаруулһан бэрхэшээлнүүдтэ эсэргүүгээр табигдаа. Тиигэжэ тэрэ бэрхэшээлэй хойшолонгууд горитойхоноор бага болгогдоо һэн. Зарим газарта бэрхэшээлнүүд ушаржа, тэдэниие усадхахын тула хүсэл оролдолго гаргаха хэрэгтэй болоод байна. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие саашадань дэбжээхэ талаар партиин, правительствын хараалһан хэмжээнүүд бүри ехэ оролдосотойгоор бэелүүлэгдэхэ юм. Хүдөө тосхонуудта бүри олоор машина болон түхеэрэлгэнүүд, үтэгжүүлгэнүүд эльгээгдэхэ. газар уһалха, хатааха хүдэлмэри үргэдхэгдэнэ. Партиин, арадай хүсэл оролдолгоор Россиин хара хүрьһэтэ бэшэ хизаар шэнэлэгдэхэ, баялигынь бүри ехээр ашаглагдаха юм.

Экономикые саашадань хүгжөөхэ, научно-техническэ дэбжэлтые түргэдхэхэ хэрэгтэ манай эрдэмтэд, инженернүүд, технигүүд хубитаяа туйлай ехээр оруулна. Түсэбтэ энэ табан жэлэй туршада 20 мянга шахуу шэнэ түхэлэй машина, түхеэрэлгэ, аппарат, прибор, автоматизациин хэрэгсэлнүүд бүтээн гаргагдаа. Энэ жэлдэ промышленна шэнэ түхэлэй 3,5 мянга шахуу продукци бүтээн гаргагдаа. СССР-эй Наукануудай академиин 250 жэлэй ойе баяртайгаар тэмдэглэһэн ушар совет наукын туйлаһан бүхэдэлхэйн түүхэтэ туйлалтануудай үнэмшэстэй гэршэ болоо. Мүнөө совет наука байгаалиин нюусые шэнжэлжэ, хүн түрэлтэнэй ухаан бодолой гайхамшагта туйлалтануудые арадтаа бэлэглэжэ, түрүү зэргэдэ гаранхай.

Һаяхан газетэнүүдтэ хэблэгдэһэн холын «Венерын» талмайн зурагые зүрхэеэ хүдэлгэн хараабди, тэрэниче тойроһон хоёр спутнигуудай бии болоһые мэдээбди. Энэ хадаа манай Совет ороной түлөөлэгшэд Октябриин ороной зохёон байгуулхы хүсэнэй, тэрэнэй түрүү наукын бодотоор хүгжэһэнэй гэршэ болоно.

Нүхэдүүд! Манай социалис гүрэн дотор арадай байгуулһан бүхы баялиг тэрэнэй гарта байдаг, тэрэнэй ажаһуудал һайжаруулгада алба хэдэг юм. Энэ түсэбтэ табан жэлэй туршада арадай ажаһуудалые һайжаруулха зорилго урдань хэзээдэшье иимэ гүнзэгыгөөр, иимэ ехэ хэмжээтэйгээр шиидхэгдээгүй юм гэжэ сэхэ хэлэжэ болохо байна.

Хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай ажалай түлбэриие, салингые ехэ болгоһоной, салин дээшэлүүлхэ бусад хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлһэнэй ашаар, зарим ажалшадай салингһаа налог дарахаяа болиһоной ашаар 75 миллионһоо олон совет хүнэй бодото олзо доход ургаа.

Мүнөө 40 миллионһоо олон хүн дээшэлүүлэгдэһэн пенси, стипенди, тэдхэмжэ, болон бусад туһаламжые хэрэглэмжын ниитын фондһоо абана. Энэ ямар удхатайб гэхэдэ, нүхэдүүд, ажаһуудалаа улам һайжаруулха арга боломжо үргэн олониитын үмэнэ нээгдэнхэй. Манай хүн зон һайнаар эдеэлдэг, хубсалдаг болоо, һуудал байдалаа һайнаар түхеэрнэ. Мүнөө һайн хубсаһан, холодильнигууд, телевизорнүүд, мебель болон бусад эд бараан бүри ехээр гаргагдадаг болоо, ажаһуудалай талаар хангалга үргэдөө, һайжараа гэжэ совет хүн бүхэн мэдэнэ.

Манай мүнөөнэй ажабайдалай онсо илгаа гэхэдэ, гэр байранууд олоор, түргөөр баригдана. Энэшье жэлдэ барилга тиимээр лэ хэгдэнэ. 11 миллион шахуу эрхэтэд шэнэ байратай гү, али гэр һуудалаа һайжаруулаа. Великобритани, Франци, ФРГ, Итали болон «ниитын дэлгүүрэй» бусад оронуудайхиһаа хамтадань абахада, олон гэр байра СССР дотор баригдадаг юм гэжэ хэлэлтэй.

Мүнөө капиталис дэлхэйе гүнзэгы кризис доһолгожо байна, тэрэнэй бүхы зүршэлдөөнүүдые хурсадхана. Иимэ оршон байдалда манай ороной социально-экономическа горитой туйлалтанууд эли тодоор илгаран харагдана. Хүгжэнги капиталис оронуудта хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 15 миллиондо хүрөө. Олон миллион хүнүүд хүдэлмэриин хүсэд бэшэ үдэр соо хүдэлхэ баатай юм. Мүнгэнэй үнэгүй болохо, юумэнэй үнэтэй болохо ушар ажалша хүнүүдэй зэм дээрэ хүндэ ашаан болоно.

Ниитын экономическа хүгжэлтынгөө тогтууритайгаар урагшаа дабшажа байһан Советскэ Союз, социализмын аха дүү оронууд үйлэдбэриие хааха, предприятинуудай үгырхэ ябадалые, хүдэлмэри үгыдэхэ болон мүнгэнэй хямдарха ябадалые үзэдэггүй юм. Энэ ушар хадаа ниитын социалис байгуулалтын булюу һайниие, тэрэнэй бэедээ татаха хүсэтэй байһыень үшөө, үшөө дахин гэршэлжэ үгэнэ.

Октябриин түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ манай парти хара мунхаг байдалда эсэргүү эрид шууд тэмсэл хэжэ, бодото культурна революци бэелүүлээ. Үргэн олон совет арад эрдэмдэ тэгүүлнэ. Тэрэниие дэлхэй дээрэ эгээн ехээр ном уншадаг арад гэжэ үнинэй зүбөөр тоолодог юм.

Юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудта, техникумууд болон дээдэ һургуулинуудта мүнөө манай хүн зоной гурбанай нэгэ хубиһаа олониинь һуралсана. Бүгэдэ ниитын дунда һуралсалда орохо хэрэг дүүргэгдэжэ байна. Залуушуулые техническэ мэргэжэлдэ һургаха гурим һайжараа. Жэл бүри дээдэ ба тусхай дунда эрдэмтэй олон мэргэжэлтэд — 2 миллион шахуу хүн бэлдэгдэжэ гаргагдана.

Манайда ямаршье юумэнэй хэгдэхэдэ — шэнэ завод баригдана гү, шэнэ харгы бүтээгдэнэ гү — түрүүшын ээлжээндэ хүн тухай анхарал, тэрэнэй ажалай, амаралтын эрхэ байдал һайжаруулха тухай, тэрэнэй элүүр энхые хангаха, һанаа сэдьхэлыень дүүргэхэ, байгаалиие хамгаалха тухай анхарал оролдолго гаргагдадаг гээшэ. Энэ талаар һүүлэй жэлнүүдэй туршада ехэ юумэн хэгдээ. Зүгөөр бидэнэр культурна, ажаһуудалай эмхи зургаануудые, хүдэлмэришэдэй столовонуудые, үхибүүдэй саад болон яслинуудые, больницануудые, профилактикын болон амаралтын байшангуудые бүри олоор бодхоохо тушаа саашадаа анхаралаа һуларуулха ёһогүйбди. Хүндэ һайнаар хандаха, хүнэй һанаа сэдьхэлэй дүүрэн байхын тулада туһалхаар бэлэн байлга — өөһэдынгөө хүршэ зониие хангадаг бүхы хүнүүдэй уялга энэ гээшэ.

Нүхэдүүд!

Экономикын ургалтатай хамта манайда социальна харилсаануудай талаар томо амжалтанууд туйлагданхай. Ороной ангинууд болон социальна бүлэгүүдэй, наци болон арадуудай бэе бэедээ бүри дүтэ болохо ябадал, город болон хүдөө тосхонуудай хоорондохи, ухаан бодолой ба бар хүсэнэй ажалай хоорондохи шухала илгаануудай удаа дараалан үгы болохо ябадал һайнаар хүгжэнэ.

Совет общество бүридүүлдэг ангинууд болон социальна бүлэгүүд үндэһэн шухала уг зорилгоороо, үзэл бодолоороо илгаа үгы юм, энэ талаар хэлэхэ болоо һаа, манай общество ангигүй юм. Хүнүүдэй түүхын шэнэ нэгэдэл — совет арад бүрилдөө. Тэрэнэй манлай, эгээн эмхидэл ехэтэй хүсэн баатар хүдэлмэришэн анги мүн. Хүдэлмэришэн ангиин хэлбэришэгүй, үнэн сэхэ союзнигынь колхозно таряашад болоно. Хүдэлмэришэд болон таряашадтай нэгэ зэргэдэ арадай интеллигенци жагсанхай.

Партиин хэрэгтэ, Октябриин революциин хэрэгтэ комсомолшууд, бүхы совет залуушуул хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байдаг юм. Революционно, дайшалхы, ажалай заншалые үргэлжүүлэн, тэдэнэр коммунис ёһоор ажаһууха ба хүдэлхые һурана. Шэнэ общество байгуулгада эдэбхитэйгээр хабаадана. Бүхы үетэнэй уг зорилгын, хүсэл эрмэлзэлэй нэгэдэл — совет арадай, үүсхэлшэ, зохёон байгуулагша арадай агуухэ хүсэн мүн!

Мүнөө жэл Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэл гэжэ тэмдэглэгдэжэ байна. Октябриин орон дотор түүхэдэ түрүүшынхеэ эхэнэр хүн бүрин эрхэтэн болоод, общество дотор зохихо һууриия эзэлээ. Совет эхэнэрнүүд коммунизм байгуулгада сэгнэшэгүй ехэ хубитаяа оруулна. Нүхэдүүд, манай алдарта эхэнэр ажалшадта, эхэнүүдтэ, манай үхибүүдые, ашанарые хүмүүжүүлэгшэдтэ, ажалай ветерануудта, бүхы дэлхэйн ажалша эхэнэрнүүдтэ зол жаргал, баяр баясхалан хүргөөд, ниитын ба хубиингаа хэрэгтэ али бүхы амжалта туйлахыень хүсэе!

Октябриин ойн урда тээ амгалан ажабайдалыень найдамтайгаар хамгаалжа байһан Советскэ Союзай алдарта Зэбсэгтэ хүсэнүүдые гүнзэгыгөөр хүндэлжэ байһанаа совет хүнүүд мэдүүлнэ. Тэдэнэр дайшалхы тугуудаа дээгүүр үргэнэ, Эхэ оронойнгоо ямаршье даалгабариие дүүргэхээр хододоо бэлэн байдаг юм!

Нүхэдүүд!

Бидэнэр материальна болон оюун ухаанай баялигые байгуулха талаар ехэ амжалта туйлаһанаараа омогорхохо ёһоороо омогорхонобди. Зүгөөр манай партида амжалтаараа дашуурха ябадал байдаггүй. Мүн бэрхэшээл болон дутуу дундануудые харангүй гараха ябадал байдаггүй. Шиидхэгдээгүй зорилгонуудта анхаралаа элсүүлхэ гэһэн Ленинэй захяада бидэнэр хододоо үнэн сэхэ байдагбди.

Ниитын үйлэдбэриин ашаг үрые саашадань дээшэлүүлхэ, ажахыгаа эрхилхэ онол аргые һайжаруулха асуудал ехэ хүсэл оролдолго гаргаха эрилтэ табина. Эндэ дутуу дунда үгы гэжэ хэлээ һаа, буруу болохо. Үйлэдбэриин хүсэнүүдые түргөөр ашаглалгада, түсэблэлгые, экономическа талаар урмашуулгые һайжаруулгада. наука болон техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ түргөөр нэбтэрүүлгэдэ, ажахын бүхы хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлгэдэ ехэ арга нөөсэ бии. Эдэ нөөсэнүүдые һайнаар хэрэглэхэ гээшэ партийна организацинуудай, бүхы шатын хүтэлбэрилэгшэдэй, үйлэдбэриин бүхы ажалшадай сэхэ уялга мүн болоно. Эд хэрэгсэл, түүхэй эд, түлишэ, материалнуудые гаргашалхадаа, алмалтын гурим бүри наринаар сахидаг болохо, эзэнбусаар хандаха, үрилтэ хэхэ, ажахын шухала асуудалнуудые шиидхэхэдээ, нютагай, захирганай тала хараха, заримдаа албан хойрог зан гаргаха ушарые усадхаха шухала байһаниинь мэдээжэ ааб даа.

Эрдэмтэдэй, конструкторнуудай, проект зохёогшодой уран мэргэн бодол үе сагай эрилтэнүүдһээ гээгдэнгүй, урагшаа ухаансар ба зоримгойгоор эрмэлзэхэ ёһотой. Һалбаринуудай эрдэм-шэнжэлгын институтуудай ажал ябуулгые гансал штатна хүдэлмэрилэгшэдэй тоогой нэмэлгээр, тунхаглагдаһан материалнуудай олошоролгоор сэгнэбэл, буруу болохо бэлэй. Сэгнэлтын гол зүйлынь юун байхаб гэхэдэ, гол асуудалнуудые тэдэнэр хэр амжалтатайгаар шиидхэнэб, ехэ эрилтэ хэрэглэмжэтэй үйлэдбэриин хэрэгүүдые тодорхойлго хараалламгануудаар хэр ханганаб гэжэ хараха шухала.

Эмхидэлээр муу, ажалай ба ниитын уялгануудые дүүргэлгэдэ харюусалгагүйгөөр хандадаг, элдэб янзаар үрихэ үбэршэлхэ ябадал тохёолдуулдаг, архидадаг, социализмда харша бусад үзэгдэлнүүдые манай ажабайдалһаа эрид шууд усадхан зайсуулхые парти уряална. Тиихын тула ниитын ба гүрэнэй зүгһөө нүлөөлэлтын бүхы формонуудые шадамараар хэрэглэхэ, революционно Октябрьһаа эшэ үндэһэнүүдтэй эрилтэ, өөртэнь ба бусадта зайлашагүй табигдадаг эрилтэ бэелүүлхэ шухала!

Өөрынгөө хүгжэлтын дээдэ шата — коммунизм тээшэ манай социалис обществын дабшаха тума гражданинуудай ниитын эдэбхи хэшээл улам урган бадарна, эдэнэр гүрэнэйнгөө хэрэгүүдые хүтэлбэрилхэ ябадалда бүри үргэнөөр, ехээр элсүүлэгдэнэ. Ажалшадай депутадуудай Соведүүд — СССР-эй бодото арадай хуули засагай бэелэл болоно, эдэнэй ажал ябуулгань гүрэнэй ба ниитын

ёһо гуримуудтай то…
тааралдан зохид…
Энэ жэлдэ болоһон…
ба автономито рес…
нуудай, тэрэшэлэ…
Соведүүдэй һунгал…
ной политическа…
дахи шухала хэмжэ…
га болоо. Гүрэнэй ба…
хэрэгүүдые шиидх…
ниитын хабаадал…
үрэ нүлөөтэй болон…

Хүнэй эрхэ тухай…
лаар элдэб үгэ хүүр…
ха, маниие гүжэрд…
тайшуул баруун тэ…
нуудта үшөөл бии…
Гэхэ зуура, тэдэн…
орохоор хүнүүды…
олоногүй. Манай ор…
хи хүнэй эрхэнүүд…
дээрээ хүсэд бүри…
лэгдэдэг, үрэ нүлөө…
байна. Хүнэй эрх…
циалис байгуула…
хөөрөө арадай хүн…
гаар нэгэшье бурж…
нойхиһоо үлүү хүсэ…
нөөр, найдамтайгаар…
лэгдэдэг, хангагд…
юм. Капиталай засаг…
хилдог оронуудта с…
һон демократическ…
хооһон, хубхай удх…
тэй байдаг.

Совет гражданинууд…
хэ ба сүлөө тэдэнэй…
нуудтайнь, тэдэнэй…
уялгатайнь таһарш…
боотой юм. Коммун…
лөө тэмсэхэ гэһэн г…
тай ниитэ хэрэгэй…
биениь өөһэдтөө д…
даг ушар бидэнэй…
риин сэдьхэл, бодо…
ханаана. Общество…
— завод. колхоз,…
торска бюро, лабор…
эмхи зургаандахи х…
лөө совет хүнүүдэй…
раараа даажа абадаг…
тэдэнэй ажабайдал…
нангин удхаар нэб…
тэрэниие бүри…
һонирхолтой, бүри…
болгоно.

Социалис демокр…
хүндэ үнэхөөрөө а…
гаар хандадаг, хуул…
рааршье дабаһан, г…
нуудай ба общест…
нүүд болон ашаг т…
һаһан али бүхы яб…
сэшэгүйгөөр ханд…
гурим болоно.

Ниитынгээ уялг…
гыгөөр мэдэрэлгэ,…
визмын дээдэ…
өөрыгөө хүмүүжүүл…
мунизм байгуулагш…
гэдэ зохихо һуури…
гэһэн эрмэлзэл —…
совет хүнэй шэнжэ…
манай хүнүүдэй…
ажалладаг ба һурад…
байдалые элирхэй…
хадаа өөртөө этиг…
социальна найдаба…
шон байдал болоно…
даа обществын улам…
жа байгаа мораль…
ческэ нэгэдэлэй ор…
дал мүн. Энэ хад…
нис ёһоной зохёон…
ябуулгын оршон бо…
лоно.

II. Эб найрамдалай түлөө, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлэй зориг бадаруулагша программа

Нүхэдүүд!

Туг доронь Октябриин революциин илаһан Ленинэй мүнхэ суртал һургаал арадуудай амгалан тайбан, аюулгүй байдалай түлөө, социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө манай партиин, Совет гүрэнэй саг үргэлжын тэмсэлээр сэхэ шууд бэелүүлэгдэнэ.

КПСС-эй XXIV съездын соносхоһон амгалан байдалай программын бэелүүлэгдэһэнэй ашаар һүүлэй жэлнүүдтэ уласхоорондын байдалай талаар, шахардуу байдал һуларуулгын, бүгэдэ ниитын эб найрамдал батадхалгын хэрэгэй саашадал дабшалгын талаар горитой, тааруу хубилалтанууд туйлагдаа.

Совет арад манай гадаадын политикын амжалтанууд бүхы партиин, КПСС-эй Центральна Комитедэй ба нүхэр Леонид Ильич Брежнев түрүүтэй тэрэнэй Политбюрогой саг үргэлжэ ябуулдаг зохёон байгуулхы хүдэлмэриин үрэ дүн мүн гэжэ сэдьхэлээ ханан, баяр баясхалантайгаар тэмдэглэнэ.

Уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлгын, амгалан гуримаар зэргэ оршолгын гол ёһонуудые батадхалгын аша туһада зорюулжа, манай партиин ЦК-гай Генеральна секретариин эсэшэ сусашагүйгөөр эрхилдэг ажал ябуулгань дэлхэйн үргэн улад зоной бүгэдэ ниитын һайшаалда хүртэнхэй.

Амгалан байдал тухай, зол жаргал тухай, социальна хүгжэлтэ дэбжэлтэ тухай хүн түрэлтэнэй хүсэл эрмэлзэлые бодото дээрэнь бэелүүлжэ байгаа Соведүүдэй орон тушаа үнэн ушарай нэбтэрэн тараагүй нютагые дэлхэй дээрэ олохонь улам бэрхэтэй боложо байнхай!

Совет хүнүүд өөрынгөө гүрэнэй уласхоорондын нэрэ хүндын улам ургажа байһанда омогорхоно, парти болон правительствынгаа гадаадын политикые нэгэ һаналтайгаар һайшаан дэмжэнэ. Энэ политикын асари ехэ туйлалтань —амгалан ажалай 30 жэл. дайн дажаргүй 30 жэл болоно гэһэн һанал бодол олон миллион ажалшадай хэлэһэн үгэнүүд. һанамжанууд дотор. КПСС-эй ЦК-да ороһон олон арбаад мянган бэшэгүүд дотор нэбтэрэнхэй байна!

Энэ жэл түүхэтэ удха шанартай ябуулгаар — Советскэ Союзай ба Варшавска договорто хабаатай бусад оронуудай үүсхэлээр зарлагдаһан, Европодо аюулгүй байдал, харилсаа холбоо хангаха зорилготой, дээдэ тушаалтадай зүблөөгөөр тэмдэглэгдээ. Энэ зүблөөн дэлхэйн хоёрдохи дайнай политическэ шухала дүнгүүдые согсолоо, хүсэ хэрэглэхэ гэдэг политикын үрэгүй, хоротой харша байһые лаблан элирхэйлээ. Гэхэтэй хамта, энэ зүблөөн дэлхэйн хоёр дайнай гол гуламта болоһон Европые бата бэхи эб найрамдалай, арадуудай үрэ түгэс харилсаа холбооной түби болголгын аша туһада, гүрэнүүдэй ажал ябуулгын үндэһэ һуури тодорхойлһон, гол шэглэлыень хараалһан байна.

Ниитэ Европын зүблөөн дээрэ үгэеэ ойлголсоһоноо бодото дээрэнь бэелүүлхэ, бодото хэрэгүүд болгохо гээшэ мүнөөнэй гол шухала зорилго болоно. Советскэ Союзай, социалис хани нэгэдэлтэ бусад оронуудай оролдолго хүсэлэлгэнүүд иимэл юумэндэ зорюулагдана. Шахардуу байдалые политическэ талаарнь һуларуулхаһаа гадна, сэрэгэй талаарнь һуларуулха гэһэн түрүү хараа бодолтой ябуулгаар батадхаха, буу зэбсэгүүдые яаралтайгаар түхеэрэн бүтээхэ ябадал болюулха, зэбсэгүүдые хуряалгын талаар тодорхой үрэ дүнгүүдые туйлаха гээшэ үндэһэн шухала асуудал болоно.

Дайнай ба хархис бүлэгүүдэй хүсэнүүдые амгалан байдалай, демократиин ба хүгжэлтэ дэбжэлтын хүсэнүүдэй булиха ябадал хангалгын, экономикын ба соёлой хүгжэлтын, ороноо хамгаалгые бэхижүүлхэ хэрэгтэ социалис оронуудай туйлаһан амжалтанууд, тааруулан бэелүүлэгдэдэг эб найрамдалта гадаадын политика шиидхэхы үүргэ дүүргэв. Дэлхэйн социализм уласхоорондын харилсаандахи тааруу хубилалтануудай шухала нүхэсэл боложо, батаар мандаа.

«Социализмые буруушаалгын» хуушарһан политика үшөөл баримталһаар байһан хархис бүлэгүүдэй зүгһөө хорото аашануудай гаргагдабашье, социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүд Октябриин эсгафетые этигэл найдамтайгаар абажа ябана. Социализмые буруушаажа, тэрэнэй илалта түгэс дабшалтые зогсоожо мүнөө шадагдахагүй!

Ээрхэг түримхэйшүүл вьетнам арадай сүлөөтэ, бэеэ даагаһан байдалые дараха гэжэ удаан сагай турша соо һэдэһэн байгаа. Теэд, тэрэнэй юун болоһо дүүрэһыень барандаа мэдэнэ. Вьетнамай патриодуудай баатар габьяата тэмсэлынь түгэс илалтаар дүүрэнхэй!

Манай парти, совет арад ойрын үдэрнүүдтэ хүндэтэ айлшадые — ПТВ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Ле Зуан түрүүтэй баатар габьяата Вьетнамай түлөөлэгшэдые хани халуунаар, үнэн зүрхэнһөө угтан, уулзаа. Хани ёһоной эдэ уулзалгануудай халуун хүсэл зориг, манай партинуудай ба арадуудай эбдэршэгүй бата нэгэдэл, улам бэхижэжэ байгаа хани барисаан тухай, гар гарһаа барилсан ябажа, манай ниитэ хэрэгэй, уг зорилгонуудай түлөө саашадаа тэмсэхээр бэлэн байһые үшөө дахин элирхэйлэн гэршэлнэ.

Лаосой ба Камбоджын арадуудай олон жэлэй сүлөөрэлгын тэмсэл байгша ондо илалта түгэсөөр дүүрээ. Уласхоорондын харилсаае удаан саг соо түбэгтэй болгоһон аюултай дайнай гуламта Индохитадта һүнөөгдөө. Энэ нютагай арадууд амгалан оршон байдалда мүнөө шэнэ ажабайдал зохёон байгуулха аргатай болонхой. Индохитадтахи сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй түгэс илалта юу харуулааб гэхэдэ, арадууд социализмын оронуудай бүхы түрүү, эб найрамдалта хүсэнүүдэй туһаламжа ба дэмжэлгэдэ түшэглэн, өөһэдынгөө сүлөөе, амгалан ажаһууха, социальна дэбжэлтэ туйлаха эрхэеэ империалис хорото добтолгонуудһаа амжалтатайгаар сарал хамгаалжа шадаха байһыень эли тодоор гэршэлнэ.

Дэлхэйн үргэн дардам замда Германиин Демократическа Республикын ороһон ушар уласхоорондын шухала удха шанартай хэрэг болоно. Кубын республикын нэрэ хүндэнь саг үргэлжэ улам ехэ болоно, империалис политикын панхаруудталга ба тэрэнэй гансаардалга улам эли тодоор харагдажа байнхай.

Дэлхэйн социалис оронууд өөһэдынгөө асари ехэ арга боломжонуудые хүсэд дүүрэнээр ба үргэнөөр элирүүлэн харуулна. Социалис байгуулалтын замда ороһон арадууд өөһэдынгөө ерээдүй тээшэ этигэл найдабаритайгаар харана — тэдэнэй экономикэ тогтууритай, түргөөр хүгжэжэ байна. Обществын морально-политическэ нэгэдэл улам бэхижэнэ, ажалшадайнь ажабайдалай хэм хэмжээн таһалгарнагүй ургана, аха дүү оронуудай бүхы ажалшадта, тэдэнэй партинуудта, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэдтэ — шэнэ, бүри ехэ амжалтануудые туйлахыень үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди!

Социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй эмхидэл жэл бүри улам бэхижэнэ, тэдэнэй политическэ, экономическа ба соёлой холбоонууд хүгжэнэ. Экономическа Харилсан туһалалсалгын Соведэй оршом соо тэдэнэй олон талын харилсаа холбоон улам нарижуулагдан һайжарна, түсэблэлгын, материально-техническэ хангалгын, эрдэм ба техникын дэбжэлтын талаар харилсаа холбоотой ябуулга бүри бэхижэнэ, худалдаа наймаанай хэмжээн нилээд үргэдэнэ. Хамтынгаа оролдолго хүсэлэлгөөр бүри ехэ амжалтануудые туйлахабди, дэлхэйн социализмые бүри хүсэтэй болгохобди гэжэ совет хүнүүд ехээр этигэнхэй.

Социалис оронууд эб найрамдалай ба амгалан ёһоор зэргэ оршолгын түлөө тэмсэлдээ бүхы түбинүүдэй үргэн олон арад зоной хүсэтэ дэмжэлгэдэ хүртэнэ. Национальна шэнэ гүрэнүүдэй һанал бодол хэзээ хэзээнэйхиһээ хүндэтэйгөөр дуулдадаг болонхой. Эдэ гүрэнүүд амгалан ёһоной харилсаачай, адли тэгшэ эрхын ба али али талада ашатай туһатай харилсаа холбооной ёһо гуримуудые оронуудай хоорондо бата тогтууритайгаар тогтоохын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Инди мэтын иимэ томо гүрэнтэй, хүгжэжэ байгаа бусад оронуудтай Советскэ Союзай хани харилсаае бэхижүүлгэ эб найрамдал, уласхоорондын аюулгүй байдал батадхалгада туһа хүргэнэ.

Амгалан байдалай түлөө тэмсэл олон миллион хүнүүдэй бодото хэрэг боложо байһаниинь эли тодоор харагдана. Ямаршье правительствын нэрэ хүндэнь мүнөө амгалан байдал хангаха зэргэтэй уласхоорондын харилсаа бэелүүлгэдэ тэрэнэй хэр сэхэ шууд байһанһаа олохон ушарта дулдыдана. Мүнөө сагай эгээн түбэгтэй асуудалые шиидхэхэ үедөө хэнэй үнэн зүрхэнһөө гү, али хоёр нюуртайгаар хандадагые арадууд улам мэргэнээр элирүүлдэг болонхой. Шахардуу байдал һуларуулгын хэрэг гол капиталис оронуудай засаг баригша бүлэгүүдэй зүйтэй хараа шэглэлтэйнь холбоотой байһаниинь дамжаггүй. Энэ ушарые шухала удха шанартайда тоолонобди, тиин ниитын ондо ондоо байгууламжатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршохо хараа бодол хэлбэришэгүй баримталан бэелүүлнэбди.

США. СССР-эй хоорондын харилсаандахи тааруу хубилалтые дэлхэйн олониитэ сэдьхэлээ ханангяар угтана. Энэ хубилалта манай оронуудай хүсэл эрмэлзэлһээ гадна, мүн бүгэдэ ниитын эб найрамдалай аша туһада харюусана. Замбуулин соогуур дабшаха совет-американ түрүүшын экспедици — «Союз», «Аполлон» гэжэ онгосонуудай хамтын ниидэлгэ ба залгалдалгын һаяшаг бэелүүлэгдэһэниинь элитэ. Замбуулиндахи үгэеэ ойлголсоһон ябуулга хүн түрэлтэнэй аша туһада, амгалан байдал бэхижүүлгын аша туһада дэлхэй дээрэ үгэеэ ойлголсолгын һайн жэшээ болоно.

Совет-француз харилсаа холбооe манай орон дотор ямар удха шанартайда тоолодогынь һайн мэдээжэ. Энэ талаарнь абажа харабал Франциин президент Жискар д'Эстэнэй һаяхан манай орондо албанай хэрэгээр ерэһэнэй дүнгүүд һайнаар сэгнэгдэхэ зэргэтэй. Германиин Федеративна Республикатай, Великобританитай, Италитай, Японтой, бусад олон капиталис оронуудтай манай харилсаа холбоон бүхы дээрээ тааруугаар хүгжэжэ байна.

Манай политика — бодото байдалые хараада абадаг политика. Ямар юумэнэй туйлагдаһые, мүн ямар юумэнэй хэгдэхэ ёһотойе бүхы талаарнь хараада абажа сэгнэдэгбди. Шахардуу байдалай һуларалгын гүнзэгы үндэһэнүүдтэй болоһониинь дамжаггүй. Гэхэ зуура, мүн ондоошье ушарай бии байһаниинь элитэ. Энээндэ дурагүйшүүл зэбсэтээ хуряагаагүй байһаар.

Айхабтар ехэ ашаг олзо олодог сэрэгэй-промышленна бүлэг үйлэдбэриин аша туһа сахидаг капиталис оронуудтахи политическэ тушаалтад лэ уласхоорондын политическэ оршон байдал һайжаруулгые нэн түрүүн буруушаадаг байна. Эдэнэр арадуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсадаг. гуримшуулагдаагүй байһан уласхоорондын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ хойшо татадаг юм.

Амгалан ёһоор зэргэ оршохо политикада этигэл найдабариие унагааха гэһэн һэдэлгээ үргэлжэлүүлһэн зандаа. Ямаршье үрэгүй, хооһон «хүйтэн дайнай» аргануудые: совет байгуулалтада эсэргүү ябуулгые, хардалга гүрдэлгэнүүдые хэрэглэнэ. Гэбэшье бүхы дэлхэйн арадуудай аша туһада харюусаһан Октябриин Эхэ ороной гадаадын үнэн сэхэ политикые хэншье буруу һүргэжэ шадахагүй!

Эб найрамдалай шаха дуу байдал һуларуулгын, ниитын хүгжэлтэ дэбжэлтын замда Хитадай маоис хүтэлбэри ехэ һаад тойбо татана. Тинхэдэ Пекинэй бэелүүлдэг бүхы политикын үндэһэн һуурида табигдаһан совет байгуулалтада эсэргүү уряа лозунгнууд доро энээниие хэнэ бшуу. Теэд уласхоорондын хүгжэлтые тэрэнэй гэдэргэнь эрьюулжэ шадахагүй байһаниинь элитэ. Зүгөөр бүгэдые зонхилхо гэһэн маоистнуудай ехэ уласай политикын социализмын хэрэгтэ, хитад арадта өөһэдтэнь айхабтар ехэ хохидол ушаруулһыень харангүй бай-

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта).

Улаан-Үдын Соведүүдэй талмай дээрэ байлга[illegible] дай жагсаалай үедэ.

ОКТЯБРИИН ТУГ ДОРО

(Түгэсхэл. Эхиннинь 1-дэхи, 2-дохи нюурнуудта).

а болохогүй, арадуудай сү-
эрэлгын хүдэлөөндэ то-
олдуулһан аюул түбэгые
рангүй байжа болохогүй.
Совет-хитадай харилсаае ур-
нхидал мэтэ гуримшуулан
йжаруулхаар бэлэнбди. Гэ-
шье, манай Эхэ ороной, тэ-
нэй ханинарай аша туһада
оро хүргэһэн али бүхы
уулгануудта шууд сэхэ ха-
сохилто үгэхэбди.

Нүхэдүүд!

Үнэхөөрөө түүхэтэ зорил шиидхэхын — шахардуу байдалые тэхэришэгүйгөөр аруулхын, тэрээндэ то- ой материальна удха ша- олгохын түлөө Советскэ юз залан сэхээр тэмсэнэ. эг хэрэгсэлнүүдые бу- н гаргалгые дары түргөөр оулха гэһэн дурадхал ай орон ООН-ой Гене- льна Ассамблейн һүүл- н сесси дээрэ оруулхадаа, эл зорилго урдаа табиһан ха юм. Хүн зонийе рнь алаха хюдаха шэнэ лэй зэбсэг хэрэгсэлнүү- , түхеэрэлгэнүүдые зо- бүтээлгые хорихо ту- бүхы гүрэнүүдтэ ханда- совет дурадхалые эб рамдалда дуратай олониит эдэбхитэйгээр дэмжэнэ. ерна зэбсэг хэрэгсэлнүү- туршаха хэрэгые бүгэдэ ээрээ хүсэд дүүрэнээр рихо тухай договор батал- гэһэн манай ондоо дурад- бүгэдэ нийтын эб най- дал хангалгада шухала а шанартай байна.

үбэй Европодо зэбсэгтэ энүүдые, зэбсэг хэрэгсэл- дые хороохо талаар үн- гдэһэн хөөрэлдөөнүүдтэ, тегическэ добтолхы зэб- хэрэгсэлнүүдые хизаар- а удаан болзорой шэнэ эз баталха тухай совет- рикан хөөрэлдөөнүүдтэ алта туйлахын тула гүрэн адаашье оролдолго гар- юм.

Сэрэгэй ба политическэ ардуу байдалай һужэрһэн газарнуудые зайсуулан сараха гэшэ манай үеын гол шухала зорилго болоно. Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн, бата эб найрамдал тогтоолгодо али болохоор нүлөөлхые Советскэ Союз сэхэ шууд шиидэнхэй. 1967 ондо булимтаран эзэмдэгдэһэн Араб бүхы газар нютагуудһаа Израилиин сэрэгүүдые гаргалга, Палестинын араб арадай үндэһэн эрхэнүүдые хангалга энээнэй гол эрхэ нүхэсэл болоно. Зарим тэды хэмжээнүүд, дутамаг хэмжээнүүд бэшэ, харин эдэ ябуулганууд Дүтын Зүүн зүгэй асуудалые бодотоор гуримшуулан шиидхэхэ байна.

Шахардуу байдал һуларуулха замаар, амгалан ёһоор зэргэ оршолгые баталалгын замаар хэгдэһэн алхам бүхэн экономическа, политическэ ба национальна бэеэ даа- һан байдалай түлөө, социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын түлөө арадуудай хүдэлөөндэ нүлөөлнэ гээд КПСС-эй XXIV съездһээ хойшо үнгэрһэн жэлнүүдэй бодото хэрэгүүд эли тодоор гэршэлээ. Ажалшадай байдал муудхаһанһаа, социальна гаргашануудые хорооһонһоо, профсоюзай эрхэнүүдые, эрхэ сүлөө хизаарлаһанһаа уламжалан, экономическа ба политическэ хүшэр бэрхэшээлтэй байдалаа лабажа гараха гэһэн буржуазиин һанаашалга эрмэлзэлые олониитэ эрид буруушаана. Имэ оршон байдалда коммунистнууд, түрүү үзэлтэй бүхы хүсэнүүд демократическа, монополидо эсэргүү гүнзэгы ехэ хубилалтануудые хэхын түлөө улам оролдосотойгоор, эдэбхитэйгээр тэмсэнэ.

Португалиин арад фашизмые һамна бута сохижо, гайхамшаг илалта туйлаа. Гадаадаһаа тухирагдаһан дотоодын хархис хүсэнүүдэй үһөөгөө абажа, ороной түрүү хүгжэлтые һөөргэнь тэхэрюулхэ гэһэн һэдэлгэнүүдтэнь Португалиин революци эсэргүүсэн тэмсэжэ байна. Португалиин арадай революционно хүсэлэл оролдолгонуудые дэмжэхэ талаар нэгэн адли һанал бодолтой совет хүнүүд тэрэнэй дотоодын хэрэгүүдтэ гадаадаһаа хамааралсалгые эрид буруушаана.

Капиталис оронуудта ангиин хёмороо зүришэлдөөнэй хурсадахадань, хархис хүсэнүүдэй зүгһөө аюул үргэдэнэ. Чилиин арадтай һаналаа нэгэдэлгын долгин эбхэржэ, фашизмда эсэргүү хүдэлөөе олон оронуудта үргэдхэн хүгжөөнэ. Арадта хорша хунтын шуһата муухай үйлэ хэрэгүүдые буруушаалга улам шангаар соностоно. Мүнөөдэр бидэ үшөө дахин эрид шууд эрилтэ табинабди: хархис хүсэнүүдэй шорон түрмэнүүдтэ хаагдагшадые сүлөөлэгты! Эб найрамдалай ба демократиин түлөө элитэ мэдээжэ тэмсэлшэ Луис Корваланда эрхэ сүлөө олгогты!

Шэнэ түхэлэй колониальна дарлалта мүлжэлгэдэ эсэргүүсэн улам бүри шууд сэхээр, үгэеэ ойлгоһонгоёор тэмсэдэг арадуудай национально-сүлөөрэлгын тэмсэл шэнэ үндэр шатада гаража байна. Манай планетэ дээрэһээ колониализмын үлэгдэлнүүдые үндэһөөрнь усадхаха үдэр дүтэлжэ байнхай. Октябриин Эхэ орон эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэгшэдые хэлбэришэгүйгөөр, сэхэ шууд дэмжэнэ. Бидэ Анголын, Зимбабвегэй, Намибиин патриодуудай талада- бди — бидэнэр бэеэ даа- һан байдалайнгаа түлөө, гэрэлтэ һайхан ерээдүйнгөө түлөө тэмсэдэг бүхы арадуудай таладабди!

Саашанхи хүгжэлтэдэнь 1969 оной уласхоорондын зүблөөнэй ехэ үүргэ дүүргэһэн уласхоорондын коммунис хүдэлөөнтэй мүнөө үедэ дэлхэй дээрэ боложо байһан политическэ байдалые тодорхойлһон гол шухала бүхы хубилалтанууд таһаршагүй холбоотой юм. США-гай, Канадын Компартинуудай адаглашадай хабаадалгатайгаар Латиин Америкын, Карибска бассейнэй оршондохи ородуудай Коммунис партинуудай байгша оной июнь һарада Гаванада үнгэргэгдэһэн зүблөөн айхабтар ехэ ушар хэрэг болоһон байна. Марксистско-ленинскэ хараа бодолнуудаар бүмбэрсэг дэлхэйн баруун хубиин коммунистнуудай бата жагсаалтай болоһо байһыень энэ элирхэйлэн харуулба.

Европын Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай конференцидэ бэлэдхэл хэлгэ үргэлжэлһөөр. Европо түбидэхи шэнэ оршон байдалые хараада абажа, хамтын шэглэлнүүдые тодорхойлолгодо манай партиин эдэбхитэйгээр хабаададаг олон ба хоёр талын уулзалганууд, зүбшэлэлгэнүүд нүлөөлнэ. Ниитэ үг зорилгонуудаа туйлахын түлөө тэмсэлдэ аха дүү партинуудай үгэеэ ойлгоһон ябуулганууд дэлхэй дээрэ болоһон революционно хүгжэлтэдэ, хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай аша туһые хамгаалгада, эб найрамдалай, социальна дэбжэлтын хэрэгые сахин бэхижүүлгэдэ коммунис хүдэлөөнэй үүргэ дээшэлүүлнэ.

Пролетарска интернационализмын ленинскэ ёһо гуримда хэлбэришэгүй үнэн байлгань манай партиин бүхы ажал ябуулгада нэбтэрэн бэелнэ. Манай орон дотор коммунис байгуулалтын хүрэгые бүхы хүсөөрөө урагшань дабшуулжа байһандаа бидэ интернациональна уялгаяа нэн түрүүн уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин үмэнэ дүүргэнэбди. Социалис оронуудай арадуудтай, э л э н э й х ү т э л б э- рилхы партинуудтай нэгэдэлээ, али бүхы харилсаа холбоогоо, хоорондохи ябуулгануудаа залан сэхээр, оролдосотойгоор бэхижүүлэн хүгжөөһөөрөө интернациональна уялгаяа дүүргэнэбди. Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнтэй, арадуудай социальна ба национальна сүлөөрэлгын түлөө бүхы тэмсэлшэдтэй хододоо хэлбэришэгүй дайшалхы һанал нэгэтэй байдагаараа бидэ интернациональна уялгаяа дүүргэнэбди. Октябриин түрүүшын үдэрнүүдһээ хойшо бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые сэхэ шууд сахидагаараа бидэ интернациональна уялгаяа дүүргэнэбди.

Гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршохын түлөө тэмсэхэдээ, манай парти үзэл сурталай талаар эблэрэлгые ойндоошье абанагүй. Ушарынь юуб гэхэдэ, ангиин илгаа, ондо ондоо байлга хадаа сурталай бодолой хоорондоо зүрюу харша байлгые элирүүлдэг шуу. Ниитын хүгжэлтэ, манай революционно хэрэгэй үнэн зүб байлга бидэнэй үзэл сурталай эдэбхиие, буржуазна теориномнолнууд ба хараа бодолнуудта эбсэшэгүй байлгые элирхэйлдэг байна.

* * *

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Хаанта засаг болон тэрэниие һэлгэһэн Саг зуурын буржуазна правительствын ороноо доройтон уналгын эрмэг дээрэ абаашаһан манай түүхын эгээл хүшэр бэрхэшээлтэй сагта засаг гартаа абажа, дайнай, һандаралай, капиталай үрэбхин үгырүүлгын ба задагай байдалһаа ороноо гаргажа шадаха политическэ хүсэн Россида бии гээшэ гү гэһэн асуудалда элдэб партинууд сооһоо нэгэниинь шье харюу үгэжэ шадаагүй һэн.

Тиихэдэнь Ильичэй тодо һонор, найдамтай хоолойн шангаар соностоһониинь мэдээжэ:

«Бии!» — гэжэ харюусанаб.

Ленинэй эмхидхэн байгуулһан, хүмүүжүүлһэн большевигүүдэй парти иимэ хүсэн болоһон юм. Имагтал тэрэ оронойнгоо хуби заяанай түлөө, арадайнгаа хуби заяанай түлөө харюусалгаяа гартаа абажа, түүхэтэ зорилгоёо дүүргэһэн байна.

Тэрэ гэһээнһээ хойшо мүнөө болотор Ленинэй хэлэһэн гайхамшагта үгэнүүд олон миллион хүнэй зүрхэ сэдьхэлдэ, ухаан бодолдо соностон зэдэлнэ. Үнэхөөрөөшье, тиимэ парти бии! Тэрэ манай оронийе хүтэлэн, хүшэр бэрхэшээлтэй туршалгануудые илалта түгэсөөр дабажа гараа, эршэ хүсөөрөө, нугаршагүй зоригоороо олониитые урмашуулан, Октябриин революциин гэгээн гэрэлтэ суртал һургаалнуудые бэелүүлхэдэнь зоригжуулһан байгаа, зоригжуулжаншье байһаар. Он жэлнүүдэй үнгэрхэ тума, съездһээ съезд хүрэтэр совет обществын хүтэлбэрилхы, шэглүүлхы хүсэн болохо манай ленинскэ партиин үүргэ улам ургажа байна.

Партимнай марксистско-ленинскэ теориие хэлбэришэгүй хүтэлбэри болгон, тэрэниие хүгжөөн баяжуулаад, тодорхой түүхэтэ эрхэ байдал хараада абажа, зохёохыгоор хэрэглэдэг байһаараа КПСС-эй политическэ ба моральна нэрэ хүндын, коммунис байгуулалтада тэрэнэй нүлөөгэй улам ургажа байлгын дундаршагүй үндэһэ һуури болоно.

Һүүлэй табан жэл соо манай парти, тэрэнэй Центральна Комитет бүхы ажал ябуулгадаа КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэлгэдэ гол анхаралаа хандуулһан байна. Мүнөөдэр оронойнгоо асари ехэ туйлалтануудые тэмдэглэхэдээ, совет хүнүүд бүхы партиин, тэрэнэй нютагуудтахи зургаануудай, ленинскэ Центральна Комитедэй политическэ ба эмхидхэлэй элдэб япза хүдэлмэритэй эдэ бүгэдые гүнзэгы сэдьхэлһээ омогорхолтойгоор холбодог юм.

Олоһон дүй дүршэлээ согсолходоо, парти эмхидхэлэй ба үзэл сурталай ажал ябуулгаяа хододоо нарижуулан һайжаруулдаг, үргэн ниитэ арад зонтой холбоо барисаагаа үргэдхэн бэхижүүлдэг, партийна, гүрэнэй ба ажахын зургаануудай хүдэлмэридэ Ленинэй ёһо гуримые баталан бэелүүлхын түлөө хэлбэришэгүйгөөр тэмсэдэг байна.

«Хэрэг ажалдаа үнэн сэхээр хандалга, бүтэмжэтэй һайн шүүмжэлэл, залан сэхэ байлга, шанга жаяг журамтай байлга» хадаа ёһотойгоор научна, партийна энэ ёһо гуримай таһаршагүй шэнжэнүүдынь болоно гэжэ нүхэр Л. И. Брежнев тэмдэглээ һэн. Эгээл эдэ шэнжэ шанарнууд партийна байгуулалтын бүхы талада, нэн түрүүн кадрнуудые шэлэжэ, томилон табиха, хүмүүжүүлхэ, парти болон правительствын Директивэнүүдые, мүн хүтэлбэрилгын бүхы шатануудта баталагдан абтаһан шиидхэбэринүүдые дүүргэлгын хэрэг хинан шалгалгые эмхидхэлгэдэ нэбтэрһэн байха ёһотой.

Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгын ямар байһан тухай, үзэл сурталай кадрнуудые шэлэн оложо, хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри тухай ба парти доторой ажабайдалай бусад гол шухала асуудалнуудые КПСС-эй Центральна Комитедэй хаража үзэлгэ нютагуудтахи үзэл сурталай, эмхидхэлэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха хэрэгтэ һайнаар нүлөөлһэн байна.

Совет обществын ажабайдалда партиин үүргые дээшэлүүлгэ партийна эхин организаци — ажалша коллективэй политическэ үүр бүхэнэй хаба шадабариие дээшэлүүлхэ, коммунист бүхэнэй манлайта үүргэ ба харюусалгые дээшэлүүлхэ зэргэтэй. Партийна документнүүдые һэлгэлгэ энэ талаар ехэ үүргэ дүүргэв. КПСС-эй XXV съездэдэ бэлэдхэлэй шухала шата болоһон партийна тоосоото һунгалтын кампани эмхитэйгээр, үндэр хэмжээндэ үнгэржэ байна.

Мүнөө үе сагай партийна шэнжэ шанар хадаа үндэр үзэл сурталай ба бодото ябуулгануудай, гүрэнэй гүн бодолой ба хэрэгтээ үнэн сэхээр хандалга партиин, арадай аша туһада хэлбэришэгүй үнэн байлгын, эдэниие эрэлхэг зоригтойгоор, сэхэ шууд хамгаалхаар бэлэн байлгын нягта найрамдал болоно.

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Хуушан дэлхэйе шэнэдхэн хубилгалгада коммунистнууд түрүүлэн добтолон бодоо һэн. Эдэнэр ерээдүй тээшэ түрүүлэн харгы гаргажа байнхай. Хододоо түрүү зэргэдэ ябаха, бусадта жэшээ харуулха гээшэ коммунистнуудай, үндэр суртал бодолтой, һайхан зан ябадалтай, ехэ хүсэл эрмэлзэлтэй хүнүүдэй хүшэр бэрхэшээлтэйшье һаа, жаргалта хэрэг болоно. Агуухэ ленинскэ партиин гэшүүд имагтал иимэнүүд байгаа, мүнөөшье байһаар, саашадаашье байха юм!

Бидэнэй шэлэн һунгаһан хараа шэглэл Ленинэй оюун ухаан бодолоор шалган гэрэлтүүлэгдэнхэй. Революционно байлдаануудта, ажалай амжалта туйлалтануудта туршагдан шалгагдаһан манай үе сагай ухаан, нэрэ хүндэ ба һэшхэл — манай Коммунис парти манай арад зониие марксизм-ленинизмын туг доро энэ замаар урагшань найдамтайгаар хүтэлжэ ябана!

Коммунизм байгуулагша баатар совет арадта алдар соло!

Манай агуухэ Эхэ орон — Октябриин Эхэ орон хүгжэн һалбараг лэ!

Маниие бүхы илалтануудта зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ — Ленинэй агуухэ партида алдар соло!

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаха болтогой!

* * *

(А. Я. Пельшинн хэһэн элидхэл нэрьемэ альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ уттагдаһан байна).

(Улаан-Үдын Соведүүдэй талмайһаа хэгдэһэн репортаж)

ҮГЛӨӨНЭЙ 8 саг 30 ми- Агуухэ Октябриин лис революциин илан һанһаа хойшо 58 жэ- ойн баярта зорюулһан шадай демонстрацида адаха хүнүүд Улаан- гудамжануудаар тайгаар гэшхэлэлдэн, өөһэдынгөө коллекти- сугларха газар тээшэ . Бултанай шарай хү- ууд. Зоной баярые ху- һан шэнги, сагай ула- дулаахан.

оведүүдэй талмай дээрэ одог правительственна эй хоёр хажуугаар пар- правительствын хүтэлбэ- шэдэй дүрэ зурагууд анхай. Улаан тугууд ан һэбшээндэ намилза- Уряа лозунгнууд ехэ хэ- дтэ уряалан, улаан дү- соробхино. Талмай дэ- ендэрэй ойро олон хүн ршаба. В. И. Ленинэй ан ехэ хүшөөгэй доодо н дээрэ таримал сэсэ- табяатай.

Үглөөнэй 9 саг 30 минута. Улаан-Үдын үйлсэ гудамжа улаан тугуудаар, уряа лозунгнуудаар дүүрэшэнэн шэнги һанагдаха юм. Республикымнай партийна болон совет эмхи зургаануудай, засагай хүтэлбэрилэгшэд, революциин, дайнай, ажалай ветеранууд, СССР-эй, РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадууд болон бусад айлшад Соведүүдэй талмайн ендэр дээрэ гараба.

ҮГЛӨӨНЭЙ 10 сагта «Анхарагты» гэһэн хүгжэмтэ дохёо соностожо, ажалшадай демонстрациин эхилһэн тухай дуулгаба. Маршын аялга хүгжэм доро хүлөө жэгдээр татан, эдир үетэнэй колонно талмай дээрэ гаража ерэбэ. Хэнэйшье мэдэһээр, Буряадай АССР-эй Гэгээрэлэй министерствын харьяата һургуулинуудай шабинар ниислэл хотынгоо ажалшадай демонстрациие нээхэ эрхэдэ хүртэдэг шуу. Мүнөө жэлдэ һурагшадай колонныи эхиндэ — Советскэ районой һургуулинууд. Һуралсалдаа, ниитын ажалда горитой амжалта туйлаһан 3-дахи, 1-дэхи һургуулинуудай һурагшадай колоннонууд зэргэлээд, ендэрэй урдуур үнгэрбэ. 3-дахи һургуулиин шабинар ендэртэ дүтүүр гарахадаа, гартаа бариһан сэсэгүүдээрээ, улаан тугхануудаараа талмай дээрэ зогсогшодые амаршална, хүхюу баяртайгаар «Ура-аа!» гэжэ утаар татан хашхаралдана.

Барабан нээржэ, горнын хонгёо абяан соностожо, хүлөө жэгдээр татахыень эдиршүүлые уряалһаншуу. Һургуулинууд үнгэржэл байна. 33-дахи, 48-дахи, 2-дохи болон 9-дэхи һургуулиин һурагшад хойно хойноһоо һубарилдан үнгэржэл байба.

«Октябрьска районой һургуулинууд» гэһэн томо гаршагтай колонно талмай дээрэ гараба. 35-дахи 20 дохи хоёр һургуулиин һурагшадай колонно ендэртэ дүтэлэн ерэбэ. Ендэртэ дүтүүр үнгэржэ ябаһан 35-дахи һургуулиин һурагшад һуралсалдаа нилээн ехэ амжалта туйланхай. «4», «5» гэһэн сэгнэлтэ дээрэ һурадагуудай тоо нёдондонойхиһоо һураггүй олон болонхой. Мүн баһа ниитын хүдэлмэридэ үхибүүд эдэбхитэйгээр хабаадана. Хэнһээшье ехээр түмэрэй, саарһанай хаядаһа суглуулжа тушааһан суутай. 20-дохи һургуулида уран һайханай хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдэдэг. Энэ һургуулиин уран һайханай коллектив һурагшадай харалгада ходол түрүү һуури эзэлдэг юм.

Хүгжэм нээрнэ. Хүлөө жэгдээр татан, дорьбоотой шангаар гэшхэлэлдэн, һурагшад ендэрэй урдуур үнгэржэл байгаа. 45-дахи, 25-дахи һургуулинууд, тэдэнэй һүүл дараалан 24-дэхи, 50-дахи һургуулинуудай һурагшадай колонно үнгэрбэ. Һурагшад гартаа улаан тугуудые, уряа лозунгнуудые, элдэб транспарантнуудые баринхайнууд. 12-дохи, 9-дэхи, 19-дэхи һургуулиин һурагшад ендэр дээрэ байгшадые амаршалһаар үнгэрбэ.

Железнодорожно районой һургуулинууд ендэртэ дүтэлэн ерэбэ. 42-дохи, 14-дэхи һургуулинуудай һурагшад районойнгоо к о л о н н ы е т о л г о й л б о. 42-дохи һургуулиин багшанарай коллектив, һурагшад КПСС-эй XXV съездые эрхим амжалтатайгаар угтаха гэһэн хүсэлтэй. Тэрэ хүсэлөө бэелүүлхын тула һуралсалай жэлэй түрүүшын четверть соо муу сэгнэлтэтэй нэгэшье хүнэй байхагүйн түлөө тэмсээ юм. 6-дахи, 40-дэхи, 41-дэхи, 51-дэхи, 10-дахи, 39-дэхи, 27-дохи, 48-дахи, 65-дахи һургуулинууд хойно хойноһоо һубарилдан, ендэрэй урдуур гараа.

Һурагшадай колоннодо үбсүүндээ улаан галстук дүлэтүүлһэн эдир пионернүүд олон байгаа. Ниислэл хотымнай бүхы һургуулинуудай пионернүүд һайн һурахаһаа гадна, үзэл бодолоо хурсадхаха гэжэ оролдодог юм.

Алдарта коммунистнуудһаа абан жэшээ,
Арадай түлөө бэрхээр
Ажаһуун,
һуража,
хүдэлжэ хэшээ,
Совет ороной пионер! —

гэжэ пионернүүдэй мэдээжэ дуун соо хэлэгдэдэг. «Коммунистнуудһаа жэшээ аба!» гэһэн үгэнүүд КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдаһан пионерскэ отрядуудай шэнэ Маршын уряа болонхой. Маршын хараалһан шэглэлнүүдээр хүдэлэн, бүхы пионернүүд һуралсалдаа, ниитынгээ хүдэлмэридэ амжалта туйлахын түлөө тэмсэхэдээ, өөрыгөө тон наринаар шалгажа, алхам бүхэноо, үдэр бүхэнөө шүүжэ үзэн, шэнэ олон юумэ мэдэдэг болохоёо оролдоно бшуу. Коммунистнар шэнгеэр өөһэдтөө эрилтэ табин, эрдэмэй үндэһэ шудалхадаа, Ильич багшын ашанар, Соведүүдэй ороной үхибүүд байһанаа харюулхал.

ҺУРАГШАДАЙ ходорхолоор, ерээдүйн хүдэлмэришэд — ниислэл хотодо оршодог ГПТУ-нуудай һурагшадай колонно талмай дээрэ гараба. Балта, хадуурай һүлдэтэ тэмдэг мүнгэлиг үнгөөрөө тэдэнэй малгайда яларна. Форменно хубсаһанайнь мүнгэн шагтанууд баһал яларалдана. Техническэ мэргэжэл олгодог городской училищинууд ниислэл хотынгоо заводууд болон фабрикануудта, барилгада, элдэб предприятинуудта хүдэлдэг мэргэжэлтэдые — хүдэлмэришэн ангиин хүдэр халааниие бэлдэхэ үүргэтэй юм гэжэ мэдээжэ. Тэрэ үүргэеэ муу бэшээр бэелүүлжэ байдаг.

Техническэ мэргэжэл олгодог училищинуудта хүдэлхэ багшанарые, мастернуудые бэлдэдэг Улаан-Үдын индустриально - педагогическа техникумэй багшанар болон һурагшад тон түрүүлэн гараһан байна.

1975—1976 онуудай һуралсалай жэлдэ эрхимээр бэлдэхын тула техническэ мэргэжэл олгодог училищинуудай хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ 21-дэхи ГПТУ нэгэдэхи һуури эзэлжэ, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан тугта хүртөөд, хоёр мянган түхэригөөр шагнагдаһан байна. Харин 15-дахи, 8-дахи ГПТУ-нууд хоёрдохи болон гурбадахи һууринуудта гараа. Мүнөө тэдэ ГПТУ-нуудай һурагшадай шарай ехэл баяртайнууд, хүхюун урматайгаар алхалалдан, ендэрэй урдуур һубарин үнгэрнэ.

Домогто ороһон
Добтологшо ангиин
Угые залгаха залатай
Урматай дорюун
Эдир үетэндэ баяр!

Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводто хүдэлмэришэн мэргэжэлтэдые бэлдэдэг 16-дахи ГПТУ-гай һурагшад морягуудай хубсаһа үмдэһэн, ехэл омогтойгоор алхална. 1-дэхи, 2-дохи, 3-дахи, 7-дохи ГПТУ-нуудай, мүн хүдэлмэриин мэргэжэлтэй болгохоһоо гадна, дунда эрдэм олгодог бусад училищинуудай һурагшадай колоннонууд талмай дээгүүр үнгэрнэ.

СОВЕДҮҮДЭЙ талмай дээрэ Железнодорожно районой ажалшад. Тэдэнэй удаа ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой ударидагшад, хүтэлбэрилэгшэд, инженернүүд, технигүүд түбшэн даруухаар гэшхэлэн, ендэртэ дүтэлжэ ерэбэ. Энэ завод — районой түрүү коллективүүдэй нэгэн. Тус коллектив юһэдэхи табан жэлэй түсэбые бүри июль һара соо дүүргэһэн габьяатай.

Авиационно заводой коллектив КПСС-эй XXV съездые ажалай бэлэгтэйгээр угтаха гэһэн тэмсэлдэ жагсанхай. Энэ заводой ажалшадай колоннодо ябагшад баһал абаһан уялгаяа заатагүй дүүргэхэ байһандаа этигэнгеэр гэшхэлнэ.

Уһан мүрэнэй урасхал шэнгеэр, ажалшадай колоннонууд зогсошогүй. Улаан тугуудай намилзааһаа, уряа лозунгын миралзааһаа нюдэн эреэлжэлхээ һанана. Гоёор шэмэглэгдэһэн транспарантнууд дээрэ «Советскэ Союзай Коммунис парти мандаг!», «Совет арадта алдар соло!», «КПСС-эй XXV съездэдэ ажалай бэлэг!», «Социалис мүрысөөнэй тугые дээрэ үргэе!» гэһэн үгэнүүд уншагдана.

«Теплоприбор» заводой хүдэлмэрилэгшэд талмай дээрэ гараба. Тус заводой ажалшад 10 һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэхэдээ, 91 мянган түхэригэй продукци даабариһаа гадуур бүтээгээ. Киномеханическа заводой, Буряадай статуправлениин, Буряад ороной түрүүшын гигант гэжэ түүхэдэ ороһон ЛВРЗ-гэй ажалшадай колоннонууд үнгэржэл байба.

Хүгжэм таһалданагүй. Колоннодо ябагшад дуу дуулалдан, Агуухэ Октябриин 58 жэлэй ойн үдэрые амаршална. Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг завод БАМ-тай адли мүндэлһэн юм. Байгал-Амарай түмэр замые барижа байһан газар нютагуудта ехэшье, багашье гол горход олон. Тэдэнэй эрьенүүдые холбодог түмэр хүүргэ барихада хэрэгтэй болохо зүйлнүүдые, хэрэгсэлнүүдые — БАМ-ай хүндэтэ захилые бэелүүлжэ байһан заводой хүдэлмэришэд тон ехэ харюусалгатай байһанаа мэдэдэг. Түргэн захил дүүргэхэ талаар С. Фроловой бригада илангаяа илгардаг юм. Тэрээн тухай мэдээсэл «Правда» газетэдэ һаяхан толилогдоо бэлэй. Эхэ оронойнгоо ямаршье даабари дүүргэхээр бэлэн байһанаа мэдүүлэн, тус заводой ажалшад һайндэрэй демонстрацида баяртайгаар хабаадаа.

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта).

(Түгэсхэл. Эхиниинь 3-дахи нюурта).

Зүүн-Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын таһагай, юһэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн М. И. Калининай нэрэмжэтэ локомотивна депогой, вагонно депогой болон түмэр замай бусад коллективүүдэй ажалшадай колоннонууд Соведүүдэй талмай дээгүүр үнгэрбэ. Тэдэнэй хойноһоо харгы замай 4-дэхи больницын, 6-дахи санэпидстанциин, түмэр харгын техникумэй, «Бурлтэнерго» болон Улаан-Үдын ТЭЦ-эй, Бурядай автоуправлениин, тэдэнэй харьяата предприятинуудай, барилга-хабсаргалгын 834-дэхи поездын, «Бурлтгражданпроект» институдай, хирписын заводой, хилээмэнэй 2-дохи заводой, «Бурятцелинстрой» трестын коллективүүдэй түлөөлэгшэд хойно хойноһоо Соведүүдэй талмайн ендэрэй хажуугаар үнгэрөө.

Манлайдаа Октябрьска районой һүлдэ тэмдэгтэй машина бултайн, талмай дээрэ аалихан гараба. Гоё улаан лентэнүүдые оморюун дээгүүрээ зүүһэн түгшадай бүлэг дорюунаар алхалан үнгэрбэ.

КПСС-эй XXV съездын угтамжада дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ горитойхон амжалта туйлаһан БМДК-гай коллективэй колонно түрүүлжэ гараба. Тус коллективэй бүтээһэн мебель болон бусад бүтээлнүүд олоной һайшаалда хүртэнэхэй.

Нарин сэмбын комбинадай ажалшадай колоннын ерэхэдэ, ендэр дээрэ зогсоогшод тон халуунаар амаршалаа. Юуб гэхэдэ, комбинадай ажалшад юһэдэхи табан жэлэй түсэбые алар апрель-май һарануудта дүүргэхэрээ бэшү.

Колоннонууд, колоннонууд... Электро-заһабарилгын заводой, «Вторчермет» гэжэ эмхи зургаанай хүдэлмэрилэгшэд хүгжэм доро хүлөө жэгдэрэн татан алхалалдана.

Мяханай комбинат имагтал Бурядай орон соогоо бэшэ, харин бүхы орон дотороо томо предприятинуудай нэгэн гэжэ мэдээжэ. Комбинадай ажалшад 10 һара соо нилээд эршэтэйгээр хүдэлжэ, түсэбһөө гадуур 4 миллион түхэригэй продукци гаргаа юм. Колоннодо ябаһан түлөөлэгшэдэйнь ажалайнгаа ехэ амжалтаар омогорхожо ниитэгүй, хэнһээшье ехээр баяртаа үгэнүүдые хашхаралдана.

Һуралсалай эмхинүүдэй колоннонууд үнгэржэл байна. Районой бүхы коллективүүд тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэхын аргагүй, тиимэһээ имагтал нэрыень дурдая. Улаан-Үдын һунэй, хилээмэнэй комбинадууд, макарон хэдэг фабрика, талханай комбинат, Бурядай барилгын управлени, тэрэнэй мэдэлэй предприятинууд, «Буржелезобетон» нэгэдэл, «Межколхозстрой», «Бурводстрой», «Бурятколхозпроект» — барагдашагүй олон коллектив лэ!

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин таһагай Бурядай филиалай эрдэмтэд, научна болон техническэ хүдэлмэрилэгшэд талмай дээрэ гаража ерэбэ. Наукануудай академиин тогтоһоор 250 жэлэй ойе угтуулан, мүн КПСС-эй XXV съездын угтамжада тэдэнэр нилээд эршэтэйгээр хүдэлөө. Бурядай эрдэмтэд арадай ажахыда хэрэгтэй шэнжэлэгэнүүдые хэжэ, республикын экономико, соёл болбосорол хүгжөөхэ хэрэгтэ нилээд сэхэ үүргэ бэелүүлжэ байдаг.

Зүүн Сибириин соёлой институт, медучилищи, Ербановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын, тоо бүридхэлэй онһожоруулгын техникумүүд, мүн хэлхээ холбооной электротехникум гэхэ мэтын һуралсалай зургаануудай түлөөлэгшэдэй колоннонууд ябагшад эдир залуугай ольһо хоруулан, угаа хүхюутэйгээр үнгэрбэ.

СССР-эй болон союзна республиканууд тугуудые хисхүүлһэн мотоциклистнүүдэй колонно түршэгнэлдэжэн ерэбэ. Зангирһан хүдэр балсантай спортсменүүд тугуудые баринхай.

Советскэ район эгээл һүүлдэ гараха «хубида» тудашье һаа, колоннонуудынь эмхи һайнтай байгаа гэжэ тэмдэглэмээр. Районой һүлдэтэй машинын, түгшадай колонныи хүрэхэлээр, союзна министерствэдэ хабаатай предприятинууд һубарба. Судна бүтээлгын заводой, Улаан-Үдын пристаниин, тарби хэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн «Электромашина» заводой коллективүүдэй түлөөлэгшэд эй хойноһоо шэлэй заводойхид гараа.

Харгы замшадай, хэлхээ холбоошодой колоннодо нэгэдэмэл авиапредприяти, Бурядай хэлхээ холбооной управлениин, тэрэнэй һалбаринуудай коллективүүд шэлүүд ябаа.

Худөө ажахын, мүн уһалай ажахын ба мелорациин министерствэнүүдэй, трестнүүдэй ажал ябуулгашад, хүтэлбэрилхы кадрнуудые бэлдэдэг техникумэй һурагшад гараба.

Шүүдэрэй уһаар нюурая угаажа, түрүүтэ мориной гэшхээлгүй, тураг шубунай ниидэхгүй газараар ябажа, ашагта малтамал бэдэрэг, олохо элирүүлдэг алдартай геологууд колонно ерэбэ.

Һуралсалай зургаануудай колоннодо кооперативна, ой модоной, индустриальна техникумүүдэй, 2-дохи педучилищиин һурагшад, Зүүн Сибириин технологическэ болон Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдуудай студентнэр һубарая.

Нютагай промышленностиин, ажахуудай хэрэг хангалгын министерствэнүүд, тэдэнэй харьяата предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд хүн зоной эрилтые һайнаар хангаха гэжэ ябала оролдодог гээшэ. Тэдэнэй түлөөлэгшэдэй колоннонуудта ябагшад ендэр дээрэ, талмай дээрэ зогсоогшодые амаршалан үнгэрбэ. Тэдэнэй хойноһоо худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд гараба.

Гүрэнэй эмхи зургаануудай колоннодо ерэһэн «Забайкаллес» комбинадай, облпромсоветэй, загаһанай промышленностиин трестын хүдэлмэрилэгшэд ябаа.

Соёлой болон элүүрые хамгаалгын хүдэлмэрилэгшэдэй колонно тон ехэ байба. Соёлой министерствын, театрнуудай, хореографическа болон хүгжэмэй училищинуудай түлөөлэгшэд, хэблэлэй болон типографиин хүдэлмэрилэгшэд, элүүрые хамгаалгашад согтой дорюунаар алхалан гараа.

Ниислэл хотымнай ажалшад агуухэ совет арадай хуби хадаа Коммунизмын гэгээн һайхан ордоние бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадагшад бэлэн байһанаа үсэтэйгээр үшөө дахин баталан харуулба.

Ц. ДОНДОГОЙ,
манай тусхай корр.

Манай фотокорреспондентнүүд Ц. ЦЫРЕНЖАПОВ, С. БАЛДУЕВ, Л. ХАЙДУРОВ гэгшэдэй буулгаһан фото-зурагууд дээрэ Улаан-Үдын ажалшадай демонстрацида хабаадан ябагшадые харанат.

АГУУ ОКТЯБРИИН АЛДАРТА ҺАЙНДЭР

МУХАР-ШЭБЭР

Аймагай түбэй ажалшадай һайндэртэ зорюулагдаһан демонстрацида хабаадаһан дуутай, шуутай солбон габшагай хүгжэм доро В. И. Ленинэй хүшөөтэй талмайда хүрэн ерэнэд. Эндэ ажалай түрүүшүүд түрүүшын эгнээдэ. Дуун, һайндэрэй юрөөлнүүд, «Ура!» хашхараан..

Энэ үдэр аймагай ажалшад баярлангуй, бахархангуй байха аргагүй. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр Эхэ орондоо хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ тараа худалдаа бэшү.

Агууехэ Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ойдо зорюулагдаһан митинг, суглаанууд аймагай бүхы тосхонуудаар үнгэргэгдэбэ. Аймагай түб — Мухар-Шэбэртэ баярай суглаанай һүүлээр аймагай театрай коллектив хүн зоной концерт наада, зүжэг табижа, олониие баясуулһан байха юм. Мүн тэрэшэлэн колхоз, совхозуудташье гүн гүнзэгы удханай, һайн һайхан һайндэртэ зорюулагдаһан концерт наадан ажалшан түмэндэ харуулагдаа.

СЭЛЭНГЭ

Гусиноозерск, улаан үнгөөр шэмэглэгдэһэн үйлсэ, гэрнүүд. Улаан тугуудые һайндэрэй транспарантнуудые барьяд, үйлсэнүүдые уерлүүлһэн үй түмэн ажалшан арад. Эдэ лозунгнууд, транспарантнууд Сэлэнгын аймагай ажалшадай түгэсхэхы жэлдэ габшагайгаар ажаллажа байһыень гэршэлнэ. Мүнөөдэр түрүүшүүлэй зэргэдэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд. Тэдэнэр тараа гүрэндэ тушаалгаар абаһан социалис уялгаа алар 10 гаран мянган центнерээр үлүүлээ. Аймагай ажалшад КПСС-эй XXV съездые угтуулан, социалис мүрысөөндэ улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, Агууехэ Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ойе угтаба.

Һайндэртэ зорюулагдаһан баярай суглаанууд, концерт наадан эдэ үдэрнүүдтэ аймагай тосхон сэлеэнүүдээр замханагүй.

Аймагай түб Гусиноозёрскдо Октябриин социалис революциин ойдо зорюулагдаһан ажалшадай баярай суглаан боложо, олониитые КПСС-эй Сэлэнгын райкомой нэгэдэхи секретарь М. Ж. Шагдаров һайндэрөөр халуунаар амаршалаад. аймагай ажалшадые КПСС-эй XXV съездые ажалай бэлэгүүдээр угтахыень уряалһан байна.

БЭШҮҮР

Агууехэ Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ойе Бэшүүрэй аймагай ажалшад баяр баясхалантайгаар угтаба. Аймагай ажахынууд КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө мүрысөөндэ оролсожо, байгша оной 9 һарын туршада габшагайгаар ажаллаа, тэрэнэй хажуугаар аймагай колхоз, совхозууд тараа гүрэндэ худалдаха түсэбөө, уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлээ.

Һайндэр. Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай ажахынуудта митинг болон суглаанууд үнгэргэгдэнэ, концерт наадан табигдана, аймагай бүхы хүн зон һайндэрлэнэ.

ХЭЖЭНГЭ

Аймагай совхозуудай, промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд Агууехэ Октябриин социалис революциин һайндэрые ажалай болон политическэ эдэбхиин оршон байдалда угтаба. Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй даабаринуудые абаһан социалис уялгануудаа сүм дүүргэхэ талаар тус аймагай ажалшад бага бэшэ амжалтануудые туйлаа. Жэшээлхэдэ, гүрэндэ ороохо тушааха түсэбөө хоёр дахин шахуу үлүүлэн дүүргэһэн байна.

Ноябрини заргаанай үдэшэ аймагай түбэй соёлой байшан соо Агууехэ һайндэртэ зорюулагдаһан баяр ёһололой суглаан боложо, эндэ ажалай түрүүшүүл, ажалшадай түлөөлэгшэд суглараа. Партиин райкомой секретарь А. Б. Раднаев һайндэртэ зорюулагдаһан элидхэл хэбэ. Тэрэ сугларагшадые энэ һайн һайхан үдэрөөр амаршалаад, саашадаа улам һайнаар хүдэлжэ, КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тулада дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ ехэ амжалта туйлахыень уреэһэн байна.

Хэжэнгэ, Худанай голой тосхон, һууринуудта Агуу Октябриин һайндэртэ зорюулагдаһан ажалшадай суглаанууд, митингнүүд боложо, уран һайханай бүлгэмэй гэшүүдэй хүсөөр концерт наадан харуулагдаа. Тиигээд лэ олон зоной хабаадалгатай һайндэрэй сэнгэлгэ хаа хаанагүй дэлгэрээ һэн.

ЗАХААМИН

Агууехэ Октябриин социалис революциин һайндэртэ зорюулагдаһан баяр ёһололой үдэшэ Закаменск хотын соёлой ордон соо болобо. Эндэ аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ К. М. Шурыгин элидхэл хэжэ, зал соо сугларһан ажалай түрүүшүүлые алдарта һайндэрөөр амаршалба. Тиигээд түгэсхэхы жэлэй даабаринуудые дүүргэхэ хэрэгтэ илангаяа шалгарһан малшад болон таряашадта, промышленна предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ партиин райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой, райсовпрофой Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэлэгүүдые барюулһан байна.

Аймагай совхозууд юһэдэхи табан жэл соо ехэ амжалтатайгаар хүдэлжэ гараа. Гүрэндэ мяха, һү, ноохо худалдаха табан жэлэй түсэб дүүргэлгэдэ Захааминай аймагай ажалшад амжалтатай ябана.

ЯРУУНА

Аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо К.Д.-Н. Цыдыпов Нарһатын соёлой ордон соо болоһон баяр ёһололой суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ ажалай түрүүшүүлые, бүхы ажалшадые Агуу һайндэрөөр амаршалаад, аймагай ажалшадай саашадаа шиидхэхэ тон шухала зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр тогтоо. Удаань Нарһатын дунда һургуулиин һурагшадай хүсөөр һонирхолтой концерт харуулагдаба.

Тиигээд соёлой ордоной ехэ зал залуушуулай мэдэлдэ үгтэжэ, эстрадна оркестр наадажа, хатар наадан, хүхюу шог энеэдэн һүни орой болотор зэдэлээ һэн.

СЭНХИР ЭКРАН

СУББОТО, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 — «Россин гол үйлсэ» — баримтата фильмын 10-дахи сери (үнгэтэ). 10.50 — Мультфильмнүүд харуулагдаха (үнгэтэ). 11.15 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ программа (үнгэтэ). 11.45 — Забһарлалга. 11.55 — «Бага наһанай һүүлшын зун» (2-дохи сери, үнгэтэ). 13.05 — «Элүүр энхэ байлга». 13.35 — «Үхибүүдтэ — ан амитад тухай» (үнгэтэ). 14.05 — «Уран һайханай гимнастикын бэлиг шадабаритан» (үнгэтэ). 14.55 — «Очевидное — невероятное» (үнгэтэ). 15.55 — «Хани харилсаан» — тележурнал (үнгэтэ). 16.25 — Хүгжэмтэ искусствын талаар СССР-эй Гүрэнэй шангай 1975 оной лауреадууд. 17.10 «Самый жаркий месяц» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери, үнгэтэ). 18.20 — Забһарлалга. 18.30 — **Агууехэ Октябриин социалис революциин 58-дахи жэлэй ойдо зорюулагдаһан сэрэгэй парад ба ажалшадай жагсаал** тухай репортаж (үнгэтэ). 20.00 — «Театрта болоһон уулзалганууд» (үнгэтэ) 22.00 — Концерт (үнгэтэ). 22.15 — Забһарлалга. 22.25 — «Москвичка» — телевизионно клуб (үнгэтэ). 24.00 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Динамо» (Киев)—«Спартак» (М) (үнгэтэ). 02,00 — «Время».

ВОСКРЕСЕНИ, 9

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Шэнэ һонин. 10.10 - «Хүбүүд, урагшаа!» (үнгэтэ). 11.10 — Футбол. «Динамо» (К) — «Спартак» (М). 11.45 — Забһарлалга. 11.55 — «Бага наһанай һүүлшын зун» (3-дахи сери). 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — «Мультфильмнүүд харуулагдаха» (үнгэтэ). 14.30 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 15.00 — «13 стульев» — богони зүжэгүүдэй телевизионно театр (үнгэтэ). 16.00 — «Хүн. Бүмбэрсэг дэлхэй. Замбуулин» (үнгэтэ). 16.30 — Литература, искусство ба архитектурын талаар СССР-эй Гүрэнэй шангай 1975 оной лауреадууд (үнгэтэ). 17.15 — «Самый жаркий месяц» (2-дохи сери). 18.20 — Забһарлалга. 18.30 — «Время». 19.00 — «Останкинодахи һайндэрэй үдэшэ» (үнгэтэ). 21.00 — «Россин гол үйлсэ» (10-дахи сери, үнгэтэ).) 21.40 — «Москва» — кино-шэнжэлэл (үнгэтэ). 21.50 — Забһарлалга. 22.00 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Шахтер» (Донецк) — «Арарат» (Ереван). Донецкдэхи дамжуулагдаха. Забһарлалгын үедэ — шэнэ һонин. 23.45 — «Советскэ Союз харин айлшадай һанамжаар» (үнгэтэ). 24.00 — «Время». 00.30 — Социалис оронуудай эстрадын артистнарай концерт.

НЭГЭДЭХИ ИНТЕРНАТ ҺУРГУУЛИДА

Репортаж

«Һураха, һураха, үшөө дахин һураха!» гэһэн В. И. Ленинэй суута уряа үгэ республикын нэгэдэхи интернат һургуулиин үүдэн дээрэ бэшээтэй байдаг. Үргэн ехэ коридорой ханада һургуулиин ажабайдалые харуулһан фотостенд үлгөөтэй. Һаруул уужам кабинедүүд зохидоор шэмэглэгдэһэн байна.

Һургуулиин директор Ф. Долбеевэй кабинедтэ орохodомнай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулдаг багшанарай зүблөөн боложо байба. Бултанай шарайгаар тухайлхада, ехэл шухала асуудал шиидхэгдэжэ байһан хэбэртэй. Юуб гэхэдэ, һуралсалай жэлэй нэгэдэхи четверть дүүрэжэ, дүн гаргаха саг ерээ ха юм. Хоёрдохёор, һурагшадай журам сахидаг бригадын ямараар хүдэлһэн тухай мэдээсэл соносхогдобо. Һургуулиингаа байрада эзэн ёһоор хандажа, ниитын журам хинан шалгадаг һурагшадай 3-дахи, 10-дахи, 11-дэхи бригаданууд онсолон тэмдэглэгдээ. Илангаяа Н-Ц. Балиев. В Норбоев, В. Доржиев, М. Иванова гэгшэд дежурныи уялгада харюусалгатайгаар хандажа, ханамжатайгаар хүдэлөө гээд хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин талаар директорэй орлогшо Д. О Занданова хөөрэбэ.

Энэ һургуулида 1975-1976 онуудай һуралсалай жэл эхилэн гурбантайгаар эхилһэн байна. Энэ һураха байһан 486 һурагша номоо һайнаар үзэнэ.

Нэгэнолонойхитэй сасуулбал, һуралсалай шанар эһэлэн һайнжараа. Эгнимүүдэй тооһоо орооноо хоёр дахин олоноороо, 10 тонно үгэ «табан», 103 хүн «4», «5» гэһэн сэгнэлтэ дээрэ һурадаг. 5-дахи, 6-дахи классуудай пионернүүд мүрысөөндэ дамжуулгын улаан тугта хүртэжэ, урма баяртайнууд.

Мүн лэ 10-дахи классай К. Ильин, Ц. Зундуев, 9-дэхи классай В. Халудорова, Ж. Тогмитова, 8-дахи классай Н. Буянтуева гэгшэд амжалтануудаараа омогорхохо зэргэтэй...

Һургуули дотор үнгэргэгдэжэ байдаг хэмжээ ябуулгануудһаа гадуур ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлгэдэ горитой анхарал хандуулагдадаг юм. Жэшээлхэдэ, мүнөө намар ажалай, амаралтын «Туяана» гэһэн лагериин туршалгын участогһаа 11 тонно үгэрсэ, 3 тонно помидор, 17 тонно хартаабха, 16 тонно капуста хуряагдан абтаа бэлэй. Үхибүүдэй гараар һуулгагдажа, харууһалагдаһан баян ургаса гүрэндэ тушаагдаһан юм.

— Бидэнэр бүхы талаар шанараа дээшэлүүлхэ зорилго табинхайбди. Тиибэшье нэгэ юумэ онсолон хэлэхэдэ болоно, — гээд һургуулиин директор Ф. Долбеев хөөрэнэ. — Манай һургуулиин үхибүүд соо бэлиг шадабаритан олон. Ерээдүйн артистнар, дуушад, уран зохёолшод тэдэнэрэй дундаһаа урган гараха гэжэ найдадагби.

Һургуули бүхы дээрээ Октябриин һайндэрые эрхим һуралсалаар угтаха гэһэн уялгаа дүүргэжэ ябана.

Г. БАЗАРЖАПОВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эрхим һурагшадай жагсаал.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» ноябриин 5-да Москвада үнгэргэгдэһэн 42-дохи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо.

«Спортлото»: Харьковта ажаһуудаг хүн зургаан номер таажа, 5 мянган түхэриг абаха болобо. Табан номер тааһан хүнүүд — 824 түхэриг (208 карточка), дүрбэн номер таагшад — 25 түхэриг (10.140 карточка), гурбан номер тааһан хүнүүд 3 түхэриг абаха.

«Спортлото-2»: хэншье зургаан номер таажа шадаагүй. Табан номер таагшад — 2.300 түхэриг (55 карточка),дүрбэн номер тааһан хүнүүд — 47 түхэриг (2.656 карточка), гурбан номер таагшад—3 түхэриг абаха байна.

42-дохи тиражай шүүбэринүүд 1975 оной ноябриин 16-һаа декабриин 16 болотор түлэгдэхэ юм. (ТАСС).

ХИЛЫН СААНАҺАА

УЛААН-БААТАР

Совет профсоюзуудай бэлэг

ТАСС

Монголой профсоюзуудай гоё һайхан байшан МНР-эй ниислэл хотодохи Эб найрамдалай гудамжада тобойн бодобо. Энэ хадаа Совет профсоюзуудай МНР-эй ажалшадта үгэһэн бэлэг мүн.

МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Арадай Ехэ хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ж. Батмунх ба парти, правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд барилга дүүргэлгэдэ зорюулагдаһан баяр ёһололдо хабаадаа. Совет профсоюзай делегациин толгойлогшо, ВЦСПС-эй секретарь А. В. Викторов энэ баяр ёһолол дээрэ үгэ хэлэхэдээ, ордон барилга совет-монгол хани барисаанай улам бүри бэхижэжэ байһые үшөө дахин элирхэйлбэ гэжэ тэмдэглээ. Монголой Профсоюзуудай Центральна Соведэй түрүүлэгшэ Г. Очирбат эндэ үгэ хэлээ.

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН СУРТАЛ ҺУРГААЛАЙ ТОЛОТОМО ИЛАЛТА

Дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалис революциин — Агууехэ Октябриин 58 жэлэй ойе дэлхэйн түрүү үзэлтэй олониитэ баяр баясхалантайгаар тэмдэглэжэ байна. Эдэ үдэрнүүдтэ элдэб оронуудай хэблэл статьянуудые, материалнуудые толилходоо, энэ гайхамшаг ушар хэрэг хадаа гансал совет арадай бэшэ, харин социалис хани нэгэдэлтэ бүхы оронуудай, дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, социализмын болон эб найрамдалай суртал һургаалые хүндэлдэг бүхы хүнүүдэй һайндэр болоно гэжэ тэмдэглэнэ. Политическэ ажал ябуулагшадай хэлэһэн үгэнүүд, статьянууд дотор дотоодын ба гадаадын политикада, совет арадай байдал һайжаруулгада СССР-эй туйлаһан ехэ амжалтанууд үргэнөөр тэмдэглэгдэнэ.

ВАРШАВА. Эб найрамдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар Советскэ Союзай бэелүүлдэг политика амжалтатай байна. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй Москвада болоһон бүхэдэлхэйн конгресс дээрэ үгэ хэлэхэдээ, шахардуу байдал һулаpуулха гээшэ манай үе сагай гол зорилго болоно гэжэ тэмдэглээ һэн. Мүнөө энэнь бодотоор бэелүүлэгдэжэ байна гээд Польшын «Трибуна роботнича» гэжэ газетэ бэшэнэ.

ХАНОЙ. Агууехэ Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ойдо зорюулагдаһан фотовыставкэ эндэ нээгдэбэ.

Совет-вьетнам хани барисаанай, хоёр ороной арадуудай дайшалхы һаналаа нэгэдэлгын улам бүри бэхижэжэ байһан тухай, Вьетнамдахи социалис байгуулалтада СССР-эй үзүүлһэн туһаламжа тухай, Советскэ Союзда вьетнамай мэргэжэлтэдые бэлдэлгэ тухай, Совет-вьетнам хани барисаанай бүлгэмэй ажал ябуулга тухай выставкэдэ табигдаһан материалнууд хөөрэнэ.

ДРВ-гэй партийно-правительственна делегациин хани ёһоной албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерэһэн тухайда эндэ табигдаһан зүйлнүүд тодо хурсаар хөөрэнэ.

УЛААН-БААТАР. Монголой Арадай Республикада туйлагдаһан бүхы амжалтанууд. илалтанууд Ленинэй нэрэтэй, тэрэнэй хэтэдээ мүнхэ суртал һургаалтай, Агууехэ Октябрьтай таһаршагүй холбоотой юм гээд «Үнэн» газетэ түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ. Октябриин туг доро мүндэлһэн монгол, совет арадуудай аха дүү ёһоной хани барисаан манай ороной һалбаран хүгжэлгын найдамтай эшэ үндэһэн болоно. Бүхы дэлхэйн ажалшадай вождь В. И. Ленин, Монголой революциин хүтэлбэрилэгшэ Д. Сүхэ-Баатар энэ хани барисаанай эхи табиһан юм.

ДЕЛИ. «Агууехэ Октябриин илалта дэлхэйн капиталис байгуулалтые унагаалгын, шэнэ үе сагай — социализмын ба хүн түрэлтэнэй жаргалта һайхан байдалай үе сагай эхи табяа һэн. Хэтэдээ мүнхэ Ленинэй хүтэлбэри доро хэгдэһэн энэ түүхэтэ революци манай газар дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ шэнэ түлхисэ үгэһэн, айхабтар ехэ хүгжэлтэ, дэбжэлтэ үүсхэһэн, империализмда эсэргүү, национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлдээ заабол илалта туйлаха этигэл найдалай мэдэрэл арад зоной зүрхэ сэдьхэлдэ түрүүлһэн байна», — гэжэ Индиин Коммунис партиин национальна Соведэй генеральна секретарь Раджешвара Рао «Сентрал ньюс сервис» гэжэ информационно агентствээр дамжуулһан статья соогоо бэшэнэ.

Советскэ Союзай эсэшэ сусашагүй хүсэлэл оролдолгонуудай ашаар бүхы дэлхэйн арад түмэн уласхоорондын шахардуу байдал һулаpуулгын, аюулгүй байдал ба харилсаа тогтоолгын замаар урагшаа хурдан түргөөр дабшажа ябана гээд Р. Рао үргэлжэлбэ.

ЛИССАБОН. Агууехэ Октябриин 58 жэлэй ойдо зорюулагдаһан СССР-эй декада эндэ амжалтатайгаар үнгэржэ байна.

Октябриин Революциин суртал һургаалнууд Португалиин түрүү үзэлтэй хүн зондо үргэнөөр һайшаагдаһаар байна гэжэ Португалиин Учредительнэ суглаанай түрүүлэгшэ, «Португали—СССР» гэжэ хани барисаанай бүлгэмэй президент профессор Энрике ди Барруш ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, дэлхэйн хоёрдохи дайнда баатаршалга гаргажа, фашизмые һамна бута сохиһонойнь түлөө Португалиин арад совет арадта баяр баясхалан хүргэнэ.

БАГДАД. Ирак-совет хани барисаанай бүлгэмэй түрүүлэгшэ М. С. Абдель Баки Ирагай олониитын баярай суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Октябриин революци хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе — хүниие хүнэй мүлжэлгэ, национальна дарлалга усадхалгын үе нээгээ гэжэ мэдүүлээ. Үнгэрһэн жэлнүүдтэ Советскэ Союз али бүхы асуудалнуудаар асари ехэ амжалтануудые туйлаһан хүсэн түгэс гүрэн болоо.

Советскэ Союз гадаадын политика бэелүүлхэдээ, эб найрамдалай, хани барисаанай, нэгэ нэгэеэ хүндэлэлгын, сүлөөтэ ба бэеэ даахан байдалай түлөө тэмсэдэг арадуудта дэмжэлгэ, туһаламжа үзүүлэлгын Ленинэй ёһо гуримуудые хүтэлбэри болгоһон байна гээд М. С. Абдель Баки һануулба.

(ТАСС).

БАНГЛАДЕШТЭ ЮУН БОЛОНОБ

ТАСС

ДАККИ. Бангладешэй шэнэ президент Абусамад Мохаммад Сайем ноябриин 6-да тангарига үгэбэ. Тушаалһаа буунһан К. М. Ахмедые тэрэ һэлгэһэн байна.

А. М. Сайем 1972 онһоо Бангладешэй Верховно сүүдые толгойлһон байгаа. Тэрэ 59-тэй юм. Бангладешэй бэеэ даахан байдалтай болгодогтор тэрэ Даккын Верховно сүүдэй судьяар хүдэлжэ байгаа.

10 хүнһөө бүридэһэн Революционно Совет орон дотороо засаг захиргаание түлэбэрилнэ.

Байгша оной август һарада шейх Муджибур Рахманые алалгада хабаатай бага зиндаатай бүлэг офицернүүд ноябриин 2-ой һүни ниислэл хотын гол түрмэ соо ороной национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй элитэ мэдээжэ хэдэн ажал ябуулагшадые, эдэнэй дунда урдын премьер-министрнүүд Таджуддин Ахмедые, Мансур Алиние, вице-президент Сайед Назрула Исламые, промышленностиин министр Камазуззаманые буудажа алаад 6 часай буһалгаан болобо.

Түрүү үзэлтэй хүсэнүүдэй эмхидхэһэн олон мянган хүнэй хабаадалгатай митинг дээрэ энэ гэмтэ ябуулга хэһэн хүнүүдые хэһээбэ. Муджибур Рахманай тала баригшадые түрмэһөө сүлөөлхэ эрилтэ табина. Ороной бусад хотонуудта митингнүүд, жагсаалнууд үнгэргэгдэжэ байһаар.

Засархаархидай мэдүүлэг ноябриин 6-да Даккада толидогдобо. Орон дотор онсо байдал тохёолдоһон дээрэнэ жагсаалнууд, буһалгаанууд хорюулдсон.

БАНГКОК. (ТАСС). Шейх Муджибур Рахманые алалгада, Даккын гол түрмэ соо тэрээнэй сүг хүдэлһэн нүүдые буудан алалгада хабаатай Бангладешэй бүлэг офицернүүд эндэ ерээ гээд мэдээсэгдэбэ. Дүрбэн подполковник, зургаан майор, табан капитан эдэнэй дунда бии. Политическэ ябуулганууд дайнь түлөө хоргодохо газар олгохо гүйлтатайгаар бүлэг офицернүүд Холбоото Штадуудта хандаха хүсэлэнтэй юм гэжэ эдэнэй түлөөлэгшэ — тушаалһаа буунһан президент К. М. Ахмедэй туһалагшадай нэгэн, подполковник С. Фарук мэдүүлээ.

(Газетымнай удаадахи номер ноябриин 11-дэ гараха).

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:
г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35, телефоны: приемная — 2-54-93, секретариат — 2-66-76, общественная приемная — 2-56-62.

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-02536. Заказ № 0...